

మద్యపానములవలని ఆదాయము

వింటరుటనుప్రభువుగారి ప్రకటన
కామన్వెంట్ లో సెసిలు విల్సనుగారు ఈ క్రిందిప్రకృతి
నడిగిరి:-

భారతదేశమున 1921-22 సంవత్సరము మొదలు 1923-24 సంవత్సరమువరకు ప్రతిరాష్ట్రమువారు పొందిన ఎక్సైసు ఆదాయమును ఇతరవివరములను తెలుపవలయు నని కోరు చున్నాను.

ఈ ప్రకృతి వింటరుటను ప్రభువుగారి క్రిందివిధమున ప్రకృతి ప్రకటించిరి.

1921-22 1922-23 1923-24

మొత్తము ఆదాయము

రూ. 17,18,61,914; రూ. 18, 55,21,656, 194051689

పరిహారములు రూ. 1481274 రూ. 1291642 2004597

మిగతమొత్తము

రూ. 170330640 రూ. 184280014 192047092

భారతదేశమున ఉత్పత్తియైన మద్యపదార్థముల

ఖర్చు మొత్తము

1921-22 1922-23 1923-24

ప్రభుత్వ గాలములు.

తెంగాలు 599415 593356 621183

మద్రాసు 1644417 1675439 1528881

బొంబాయి 2085774 1770715 1697408

సింధు 189706 167290 120181

చిహారు ఒరిసా 1079281 1241280 1179565

సంయుక్తరాష్ట్రము 576881 476087 494471

పంజాబు 800767 188000 122000

మద్యపరగణాలు 560125 518607 451719

అసాం 152849 178966 194451

బర్మా 146597 151689 182445

1923-24 సం॥ రాష్ట్రముల మొత్తము ఆదాయము

ఎక్సైసు ఆదాయము

రాష్ట్రము మొత్తము ఎక్సైసు నూటికి

ఆదాయము ఆదాయము అయినవంతు

లక్షల రూపాయలు

మద్రాసు 1299.4 517.6 39.8

బొంబాయి సింధు 1452.8 417.4 28.7

పంజాబు రాష్ట్రము 1013.2 208.8 20.6

సంయుక్తరాష్ట్రము 1081.1 180.8 12.7

పంజాబు 915.8 104.1 11.4

బర్మా 858.2 119.4 13.9

చిహారు ఒరిసా 528.8 183.3 34.7

మద్యపరగణాలు 517.1 180.7 25.3

అసాం 210.9 60.5 28.7

1923-24 సం॥ ఇతరదేశములనుండి దిగుమతియైన

మద్యపానముల విలువ

ప్రకాశి

మొత్తము గాలములు విలువపానము

యునైటెడ్ కింగ్ డం 14680 22258

ప్రభుత్వ 278860 286640

జర్మనీ 50509 28006

జాపా 68.85 581

ఇతరదేశములు 2523 1769

మొత్తము 348408 284189

అన్

యునైటెడ్ కింగ్ డం 74448 54984

సెదరులాండులు 8981 5876

ఇతరదేశములు 1811 1040

మొత్తము 85190 61400

లిక్కరులు

యునైటెడ్ కింగ్ డం 4264 7788

డెన్మార్కు	1112	1626
ప్రాన్సు	6498	7191
ఇతరదేశములు	1897	3575

మొత్తము	18771	20175
---------	-------	-------

రమ్

యునైటెడ్ కింగ్ డం 4874 3872

జర్మనీ 18408 5511

జాపా 108818 9272

ఇతరదేశములు 1042 556

మొత్తము 123142 18711

విస్కీ

యునైటెడ్ కింగ్ డం 509142 639758

జర్మనీ 14250 6180

ఇతరదేశములు 3421 3011

మొత్తము 526818 648894

ఇతర మద్యములు

యునైటెడ్ కింగ్ డం 16347 56241

సిలీన 13218 2183

హాంకాంగు 10140 4135

జాపా 38646 2520

చైనా 9526 4592

ఇతరదేశములు 11748 9975

మొత్తము 94620 79646

కల్లు మొత్తము 1191944 గాలములు 1118015 పాన్సు

మద్యపానముల దిగుమతులను 1923-24 సంవత్సరమున

రూ. 19862219 ఆదాయ మేర్పడినది.

బొంబాయి ఎక్సైసుసంఘమువారు మద్యపాననిషేధము

నకై ప్రభుత్వమువారు తగుచర్య వుమ్మకొనవలయునని కావించి

పబడిననూచనపై బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఎట్టికీ తరువుల

ను ప్రకటించిరి సెసిలువిల్సనుగారు ప్రకృతిపగా పింటరుటను

ప్రభువుగారి క్రిందిప్రకృతి మొదలై. క్రమక్రమముగా

మద్యపానమును నిషేధించుటకై తగువిధమున అమలునందుచ

వలయుననియు సంపూర్ణముగ మద్యపానమును నిషేధించుటయే

ప్రభుత్వమువారి లక్ష్య మనియు, మద్యపానము నిషేధమున

ఏర్పడు ఆర్థికనష్టమున ఇతరవిధమున భర్తీచేయుటకు తగు

చేర్చాటులు చేయవలసియుండు ననియు బొంబాయి ప్రభు

త్వమువారు ఉత్తరువులను ప్రకటించినారు.

సక్సన్ దంతచూరము:- పల్ల వ్యాధులను

నివారించుటకు పోగొట్టుటకు ఇదియే

మంచి ఔషధము. 1 డజను రూ. 1-4-0.

టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,

నం. 1 ఆలంగాత్తపై శివశివ దివ్యశిల్పి నుదగాడు.

మా వద్ద శ్రేష్టమైన స్టీలు బ్రంకులు, (బ్రిష్ సంయుక్త,

ఆఫీసుపెట్టెలు, నదురెగట్టెలు, నూటుకేసులు అన్నియు.

గలవు. ఉత్తరమువాసిన బదులు వ్రాసెదము.

K. RAMASWAMY NAIDU, Lakshmi

Steel Trunk Manufacturer, No. 30

Iyyappa Chetty Street, Mannedy, Madras

ఆయుర్వేద ఔషధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము

కొద్దిరోజులువరకు వల 8.0.0

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

ప్రిన్సిపాల్ ఆంధ్ర సీనియర్ డాక్టరు, రెజనాడ

శ్రీకోధన జ్యోతిష మార్గదర్శిని

ఈపుస్తకమును చదివినచో ఎవరికివారు కోధన సం॥

రమలో గణితముతో నిమిత్తములేకుండా ప్రతిగంట, రోజు,

మాసము, దశ, సం॥ ఫలితములు కాంతులు తెలిసికొనగలరు.

తగ్గింపు వల పోస్టేజీసహా 1-4-0 ఆణాలు.

శ్రీరాంప్రసాద్ జ్యోతిషమందిరము,

భీమవరంపాట్లు, భీమవరంపాట్లూ కా, కృష్ణాజిల్లా.

హిందూదేశపు నేతవృత్తి

ఇండియా పారిశ్రామికశాఖవారు మార్చి నెలలో నేత వృత్తినిగూర్చి ప్రకటించిన లెక్కలు చూచితిమి. నేతవృత్తి లో కులసాగలవారి కీ లెక్కలు లాభదాయకము. ఈ సంఖ్యలలో

వంగము, బొంబాయి, మద్రాసు, సంయుక్త రాష్ట్రములు డిల్లీ, పంజాబ్, సి. పి., బేరార్, మైసూరు, బరోడా మొదలగు అన్ని రాష్ట్రములయొక్కయు స్వదేశ సంస్థానాలయొక్కయు జాబితా లున్నవి. మార్చి నెలలో వడుకబడిననూలు నేయబడిననూలు ఎన్ని గజాలో యాక్రింద తెల్పబడినది.

వండ్లు వడికినది నేసినది

1925 60914 పాండ్లు 40246

1924 మార్చిలో 31814 26875

వడుకుటవిషయములో 100 కి 91 వంతులు అభివృద్ధిని

నేతలో 53 వంతులు అభివృద్ధిని కన్పించును. 1924 పెప్టెంబరు

నుండి 1925 మార్చిదాకా నేయబడిన నూలు 2780 లక్షల

పాండ్లు వడుకబడింది 4800 లక్షల పాండ్లు. అంతక్రితం ఏడు

నేయబడింది 2490, వడుకబడింది 3490 లక్షల పాండ్లు. 1924

ఏప్రియల్ నుంచి 1925 మార్చివరకు 12 నెలలలో

ఏప్రియల్ 1924 నేసిననూలు వడికిననూలు

నుంచి మార్చి 1924 కు 458698 719890

ఏప్రియల్ 1923

నుంచి మార్చి 1924 కు 401661 617829

దీనినిబట్టి క్రిందపేర్కొన్న నేసిన నూలులో 100-కి

14.2 వంతులు, వడికిన నూలులో 16.5 వంతులు అభివృద్ధి

గనపించును.

ఇంగ్లాండుకు ఎగుమతినూలులో

1924-25 కు 390 లక్షల పాండ్లు

1923-24 కు 370 లక్షల పాండ్లు

1922-23 కు 570 లక్షల పాండ్లు

దీనినిబట్టి 24-25 సంవత్సరములో అంతకు పూర్వం

రెండేండ్లకన్న ఎక్కువ నూలు మనదేశంలో నేయబడ్డాయి

తెలియును.

ఈక్రింది లెక్కలప్రకారము మనదేశములో తయారైన

నూలు నాణాకుతనం, దిగుమతైన నూలు నాణాకుతనం తెలియ

గలదు.

1 నెంబరునుంచి 25 నెంబరువరకు

మనదేశములో దిగుమతి

తయారైనది

మార్చి 1925 52786 479

మార్చి 1924 26287 249

26 నెంబరునుంచి 40 నెంబరుదాకా

మార్చి 1925 7581 1552

మార్చి 1924 5278 1401

40 నెంబరుపైన

1925 429 572

1924 221 419

1 నెంబరునుంచి 25 దాకా

మనదేశపు తయారు దిగుమతి

ఏప్రియల్ 1924 నుంచి

మార్చి 1925 వరకు 124482 7647

ఏప్రియల్ 1923 నుంచి

మార్చి 1924 దాకా 536510 7381

26 నెంబరునుండి 40 దాకా

1924-25 88509 28621

1923-24 77044 20800

40 నెంబరుపైన

1924-25 5822 7659

1923-24 8261 7789

ఈ పైలెక్కల బట్టి ఇండియాలో మిల్లుములు వృద్ధి,

నాణాకు పెంపు తెలియుచున్నది. ఒకచోట 100 కి 77

వంతుల మనదేశపు తయారుకన్న నాణాకుతనమున దిగుమతి

సరకు లాజుగా నున్నది.

ఈ క్రింది లెక్కలు ఇండియాలో తయారైనబట్టలకు

దిగుమతిబట్టలకు గల భేదమును తెల్పును. ఈక్రింది బట్టల సంఖ్య

వేలగజము లని లెక్కింపవలెను.

కార్పొరేషన్ ఎన్నికలు

కొత్వాల్ బజారు
కె. శ్రీరాములునాయుడుగారు
ఏడుబావులు
గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు
సావుకారుపేట
సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు
ఎస్.ఎస్.ఎస్.
డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు
ఎగ్గూరు
డా॥ వ. లక్ష్మీపతిగారు
మైలాపూరు
కె. భాష్యంగారు
తండియాకపేట
సి. ఎం. ఆదికేశవులునాయకర్ గారు
ట్రి వెలిన్ జేసిన్.
ఎం. సింగారవేలు శెట్టిగారు
కీల్ పాక్
ఇ. ఎల్. అయ్యర్ గారు
మత్తాలపేట
బుర్రా సత్యనారాయణగారు
బహిరంగనభ

చెన్నపురి కార్పొరేషన్ 10 వ డివిజనునందు క్యాంగ్రెసుపక్షము తరపు అభ్యర్థియైన శ్రీయుత గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరుచుటకు గాను గత శని వారము సాయంత్రం ముత్యుపేట్రీ వీధియందు వి. చక్రయ్యశెట్టిగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగెను.

అభ్యర్థులు

చెన్ననగర కార్పొరేషను నందు ప్రతిపక్షము పది స్థానములు, ఖాళీయగు మండుక. పురమందలి వీధులు, దీపములు నీటిపని మున్నగు సౌకర్యములు విచారించి ప్రజా సౌఖ్యమును గమనించి సేవజరుపుటయే కార్పొరేషన్ సభ్యుల పరమధర్మము. విధియైయున్నది. గతవర్షము క్యాంగ్రెసువారు 7 స్థానముల విజయముచేసికొనిరి. వారు తమ శక్తికొలది గావించిన ప్రజాసేవ తామెల్లరకు విశదమే. క్యాంగ్రెసువారు ప్రజా శ్రేయస్సు ఈ 6 మాసములందు కార్పొరేషను ఫీలింగులలో

కొర్రామల్లు మనదేశపు తయారు దిగుమతి

1925	128766	128626
1924	86117	104275

రంగుబట్టలు మనదేశపు తయారు

1925	48551	40608
1924	29067	28546

కొర్రామల్లు

ఏప్రి 1924 నుంచి

మార్చి 1925 దాకా 1882868 1394886

ఏప్రి 1923 నుంచి

మార్చి 1924 దాకా 1197654 1119813

రంగుబట్టలు

ఏప్రి 1924 నుంచి మార్చి

25 దాకా 588078 406971

ఏప్రి 1923 నుంచి మార్చి

24 దాకా 508920 847493

1925 లో తెలిసినంతవరకు ఇక్కడ తయారైన గుడ్డ

విలువ 491 లక్షలు 1924 లో 354 లక్షలు 1924 ఏప్రియలు

నుంచి 25 మార్చివరకు తయారైన గుడ్డ 5948 లక్షలు విలువ

1923 ఏప్రియనుంచి 1924 మార్చివరకు 5296 లక్షలు మాత్రం.

దిగుమతిగుడ్డ విలువ

1925 మార్చి 646 లక్షలు

1924 మార్చి 543 ,,

1924 ఏప్రియనుంచి 25 మార్చిదాకా 7266 ,,

1923 ఏప్రియనుంచి 24 మార్చిదాకా 5955 ,,

కాలమార్పు కలిగినది. దృక్పథము మారినది. కొన్ని సందర్భములలో క్యాంగ్రెసువారి దీక్ష, పూనిక స్పష్టమైనది. ఐనను బహు సంఖ్యాకులు తదితర పక్షాలవలన బలవంతము క్యాంగ్రెసు పక్షము అల్ప సంఖ్య గలదౌటచే సంపూర్ణ విజయమును బడయజాలరు. ఈమారు తిరిగి 10 స్థానములు ఖాళీగాబోవుచున్నవి. అన్నిస్థానములను ప్రజాసేవయే పరమావధిగాగలట్టి అభ్యర్థులు క్యాంగ్రెసుపక్షమున నిలచినారు. దేశమునందు వివిధకక్షలకు తావులేదు. ప్రజాప్రతినిధులు, ప్రభుత్వసభ్యులు తప్ప వేరొండుకక్ష లేరన్నట్లుకావలెను. కార్పొరేషనువారు వీధుల కచ్చుముఖములను విచారించక ఉపేక్షించుచువచ్చిరి. తాదాగ్రామముల ఏకాంతమున శ్రీమంతులకొత్తప అత్యధిక సంఖ్యాకులగు పేదలకు కడుంగడు అసౌకర్యముగలుగుచున్నది. విద్యదీపములు, పట్టణ నీటిపనిము, అపారపదార్థములు మున్నగువాని విషయములో చాలలోపము లుండుట మిఠరింగియే యున్నారు. అట్టిలోపములు నివారించి పౌరులననుమన సక్రమముగ వెచ్చించుటకు క్యాంగ్రెసువారు ఉద్దేశించి కార్పొరేషనును సేవరచుకొన యత్నించుచున్నారు. మహాత్మాగాంధీగారి యీ దేశానుసారము, దేశీయమహాసభపక్షమున సేవజేయవలెననినాము. కాంతామెల్లరు తమవోట్లను ఈ విజయము అభ్యర్థి గనిలించిన సమర్థులగు శ్రీయుత గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారి కొసంగవేయుచున్నాము.

మాఫీ మహమ్మదుగారు

క్యాంగ్రెసు ఉద్యమము, అహింసాసత్యములపై నాధారపడి యున్నదనియు, దేశమునందు క్యాంగ్రెసుసంస్థకుగల పలుకుబడి మరి యేపక్షమునకు లేదనియు, జస్టినుపక్షము వట్టిబూటకమైనదనియు, క్యాంగ్రెసునందు జాతిమతభేదములకు తావులేదనియు, అట్టి ఏకజాతీయసంస్థ పక్షమున అభ్యర్థులుగ నిలచినవారు కేవల గౌరవమును, వేతనములను వాంఛించక ప్రజాహిత సేవయే తమ పరమావధియని తలంచి తత్కార్యసాధనమునకు తమ సర్వస్వము నర్పింప సంసిద్ధులై యున్నారనియు కావున హిందూమహమ్మదీయ క్రైస్తవ స్త్రీపురుషులెల్లరు క్యాంగ్రెసుపక్షమువారికే వోట్లు నివ్వవలసినదని కోరుచు కార్పొరేషన్ లో తమచే ఎత్తింపబడిన జాతీయపతాక నిరూపణ విషయమునుగూర్చి ముచ్చటించి ప్రజాకుత్తుకు పురపాలకసంఘ భవనమున జాతీయచిహ్నములను తీసివైచుటచే భారతదేశమున కంతకును అగౌరవనూచకమని నుడివించి. పిదప సభ జను ప్రదముగ ముగింపబడినది.

2 వ సమావేశము

చెన్నపురి కార్పొరేషన్ 10 వ డివిజన్ రామకృష్ణ వీధియందు క్యాంగ్రెసు అభ్యర్థి శ్రీ గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరుచుటకు శ్రీ. టి. మినాక్షి సుందరంపిళ్లగారి అధ్యక్షత క్రింద నిన్నటి సాయంత్రము సభ జరిగెను. శ్రీ. కె. శ్రీరాములునాయుడుగారు గోడుగుంట్ల వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, మాఫీ మహమ్మద్, ఆదికేశవులు నాయకర్ గారలు సభకు చెందిన ప్రముఖులందు గలరు.

ప్రభుమహాన మినాక్షి సుందరం పిళ్లగారు మాట్లాడుచు కార్పొరేషన్ నందు రాబోవు ఎన్నికలలో ఖాళీయగు స్థానములకు క్యాంగ్రెసువారు అభ్యర్థులను నియమించినారు. వీరు ప్రజాశ్రేయ భద్రులు. నిరంతర సేవకే దీక్షాకంఠులు. పురమందలి నీటిసౌకర్యములు వీధులందు పరిశుభ్రత మున్నగు సర్వ విషయములందును ప్రజలకు సేవకులై పాటుబడ నిశ్చయించినారు. మహాత్మాగాంధీగారి నాయకత్వమునకు పూర్వము క్యాంగ్రెసు బహుశాంబర సహితమును క్రియాశూన్యమై యుండెను. శ్రీమంతులకు ప్రభుత్వోద్యోగుల మాత్రమే అందు గౌరవార్హులు గలిగియుండెను. కాని మహాత్ముని విజయభేరి దేశమునందు మ్రోగించెను. ఆస్వరూపమంతయు మార్పుచెంది భారతదేశీయ ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యము ఐహింసగల బాధ్యతాయుతమున సంస్థ క్యాంగ్రెసు ఒక్కటేయని నిశ్చయమైనది. క్యాంగ్రెసువారు 6 మాసముల క్రిందట కార్పొరేషనులో 7 స్థానముల విజయము గావించుకొని పలుసందర్భములలో తమ సేవారత్వమును, నిర్భీతిని చాటినవిషయ మెల్లంకి తెల్లమే. పురజులు, ఉచయమునండి సాయంతనమువరకు కాయకష్టముచేసి అర్జించిన ఫలితమందు పన్నులమును కార్పొరేషనువారు కొంతగానమును ఐనూలు జేయుచున్నారు. ఆ ప్రజల ధనమును సర్వస్వమును జేయుట కార్పొరేషను వారి విధి. ప్రజాప్రతినిధులు ఈకార్యనిర్వహణము సక్రమముగ నుండునట్లు జాడలనిలయుచును, క్యాంగ్రెసుపక్షము దేశమం దెల్లెడను ప్రజాపక్షముని ఎల్లరంగీరించిన విషయమే.

కాన క్యాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే మిహిట్టనియుట అత్యవసరము ప్రస్తుతము కార్పొరేషనునందు ఉన్నట్టి క్యాంగ్రెసు పక్షము వారి సంఖ్య బహుళము. ఈ యల్పసంఖ్యాకులు అన్ని విషయములందును జయప్రదులగుదురనుట కల్ల. కావున అధిక సంఖ్యాకులు క్యాంగ్రెసు పక్షముందు చేరవలెను. ఇందు అసత్యముగాని, అదంబరముగాని లేదు. ఉన్న నిజపరిస్థితులను యథార్థస్వరూపముతో మి కనుటకు గోచరింపజేయుటయే మావిధి. అందు మి విచక్షణాశక్తి వినియోగించి యుక్తాయుక్తముల నారసి మిగనమునకు, మిసరిక్రమకు తగిన ఫలితమును, మి పౌరసత్వహక్కులను బొందుదు" అని పల్కిరి.

మాఫీ మహమ్మదుగారు

తమిళమున ఉపన్యసించుచు క్యాంగ్రెసు మహాసభ 881 కోట్ల భారతీయులకు ప్రాతినిధ్యము వహించియున్నదనియు ఇందు జేరినవారు త్యాగశీలురు, అసభవశాలురు, సుశ్రద్ధులు నై యున్నారనియు, ప్రపంచమందు ప్రఖ్యాతపురుషులలో గాంధీమహాత్ము డయ్యు తమతమదేవులు వారి యాదేశానుసారము నడచు క్యాంగ్రెసుఅభ్యర్థులు దేశోపకారము వాంఛించెదరని పల్కిరి. కడచిన ఎన్నికలందు డి॥ వి. తిరుమలపిళ్లగారు నిలిచిన డివిజనుకు క్యాంగ్రెసుపక్షమున నన్ను అభ్యర్థిగ నియమించిరి. ఆ డివిజనులో హిందువులసంఖ్య అపరిమితము. శ్రీ తిరుమలపిళ్లగారికి అచటగలపలుకుబడి అత్యంతము. క్యాంగ్రెసుపక్ష విజయము నెల్లరు శంకించిరి. కాని విశరతు క్యాంగ్రెసువారికే సుస్పష్టముగు విజయము గలిగినది. హిందూ స్త్రీపురుషులు క్యాంగ్రెసువారికే వోటునిచ్చుటకు కృతసిద్ధులై తమ ధీరత్వము, వెలిబుచ్చిరి. అచట గలిగిన విజయము ఏవ్యక్తికిని సంబంధించినది గాదు. మహాత్మా గాంధీకి జెందును. దేశీయ మహాసభకు జెందును. 881 కోట్ల భారతీయులకు జెందును. అటులే ఈ మారు ఎన్నిక లందును మిరు మి మనస్సాక్షి బోధించినట్లు నడచి ప్రతికక్షల భ్రమలకు లోనుగాక మంచిచెడ్డల నారసి క్యాంగ్రెసువారికే వోట్లు నొసంగిన దేశవిముక్తికిని, మి విముక్తికిని తోడ్పడినవారయ్యెదరు.

గోడుగుంట్ల వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టిగారు

మా ప్రతికక్షులు తాము అపజయము పొందినందున అసహన బుద్ధితో మమ్ముల ననేకవిధముల నాతేసించవచ్చును. నిరాధారములను అసత్యములను వారలను వ్యాపింపజేయవచ్చును. కాని సత్యాగ్రహ దీక్షలును మేమెల్లరము వీని సేవాత్రిము సరకుగొనము. ఎన్ని కష్టములపాలైనను వాని నెల్లరుభరించుటకు సంసిద్ధులమై యున్నాము. క్యాంగ్రెసు మహాసభ సుప్రసిద్ధదేశభక్తులతోనిండియున్నది. పవిత్రదీపనెలనకో ఆ మహాసభకు గాను తమ భవన ప్రాణముల నర్పించిరి. అర్పించుచున్నారు. అర్పింప నున్నారు. దేశమునం దెల్లెడల ప్రతిపట్టణమందును క్యాంగ్రెసు వారు స్థానిక పురపాలకసంఘములకు క్రమక్రమముగ విశేషము కొనుచున్నారు. దేశశ్రేయమును సమకూర్చుచున్నారు. అట్టి క్యాంగ్రెసు మహాసభ తరపుననే ఈపట్టణమందును అభ్యర్థులు నిలచినారు. గత ఎన్నికలందు 7 స్థానములు క్యాంగ్రెసువారి విజయమై వీరు అల్పసంఖ్యాకులు. బహుళసంఖ్యాకులు క్యాంగ్రెసునందు జేరిననేగాని మనము సంపూర్ణవిజయమును బడయజాలము. కావున చిరకాలమునండి దేశసేవయందు నిశున్నులై యున్న శ్రీగద్దె రంగయ్యనాయుడుగారికి మిమిహిట్ట నొసంగ గోరుచున్నాను.

గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు

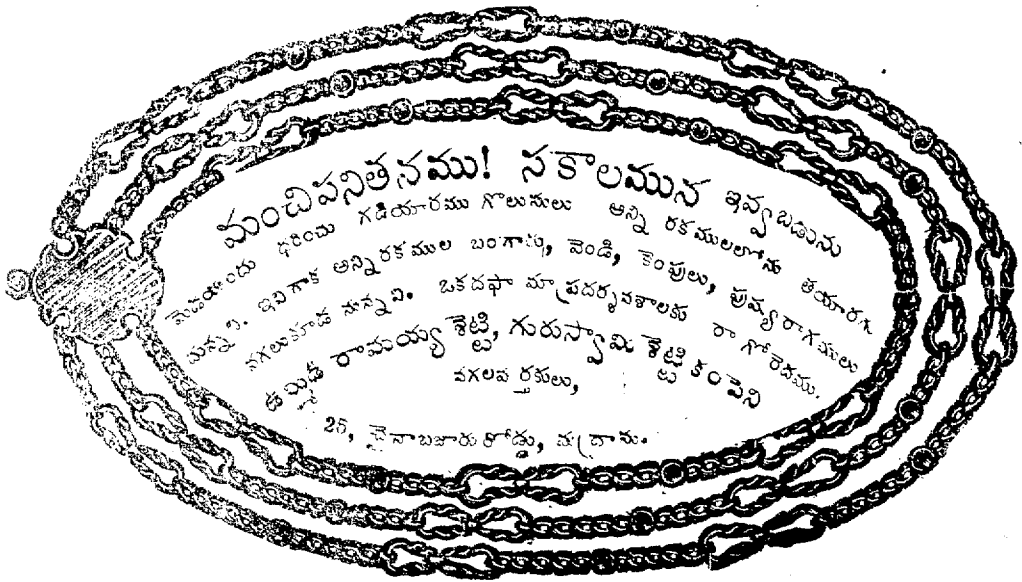
పరిత్యాగ శీలునకు ఆ సాధ్యమగు వస్తువెద్దియులేదు. భారతదేశీయ విముక్తి కొరకు, పాటుబడుచు, ప్రజాశ్రేయ మేతన శ్రేయ మనియు, పతిత మానవాభ్యున్నతియే తన ఉన్నతియని తలంచి ప్రజల కొరకు దేశముకొరకు సర్వము ధారబోసి, త్యాగియైనవాడు భారతదేశముందు మహాత్ముడు గలడు. అట్టి మహామహాని యజ్ఞకు బ్రతులమై శక్తికొలది దేశసేవనడచు నుత్సహించు మాకు మితోద్భాటు అత్యవసరము. ఇందు స్వార్థమేమియు లేదు.

ఆదికేశవులు నాయకర్ మున్నగువారుగూడ శ్రీ. రంగయ్య నాయుడుగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరచుచు మాట్లాడిన పిదప సభ జయ ప్రదముగ ముగిసెను.

వేలకు మందు వెల సీసా 1-కి రు. 0 4-0

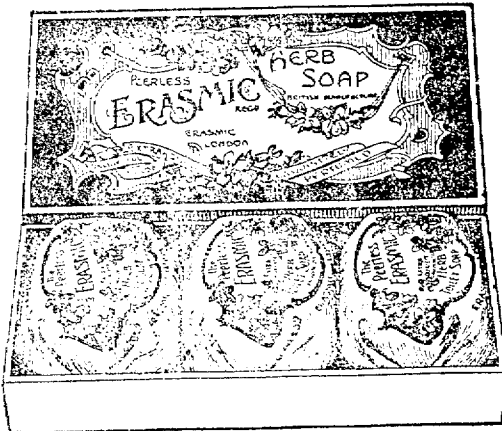
ఈ నూనెను తలకు రాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకుహాని యుండుక వెండ్రుకలు పెరుగును.

అమృతాంజనండిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

నవరత్నము బంగారము, సేను వెండికి, మొదటిరకం పువ్వురాగము, ములకు, కెంపులకు పూచీనిచ్చెదము.

నిరపాయ కరమైన ఎరాస్మిక్ సబ్బు బిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-నిష్కలకు స్నానముచేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము శాశ్వతముగా యుండుటకును- తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును, శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నితముగా సువాసనచేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడు కూడ మొదట నుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్ మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

“ఎరాస్మిక్” అత్తరు తయారుచేయునట్టి వారిచే లండన్, పారిసులో తయారు చేయబడును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు ఆమూల్య గ్రంథములు

రిలక్ మహాశయిని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ కాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గ్రామముల మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	4	8	0

పోస్టు ఫర్ముల ప్రకృతిము ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము. 7. లింబు క్లెప్పింగ్, ముద్రాణము.

క్రీరబలాత్మకము

ఈతైలము యొక్క సాత్య ప్రయోగగూర్చి వినుటేగాని, ఆంధ్రులు అనుభవించిగాని, చూచిగాని యెరుగరు. కేరళ దేశమున ఈ దేశ ప్రజలను వాతావరణములయందునాడి ఆత్మగృహీతుగ గుణమును కల్గించుచుండును. కేరళ సాంప్రదాయప్రకారము యోగమును సంపాదించి శ్రీశ్రీ మక్తూలరాజుగారు ఆధికవ్యయమున తమ సంస్థానవైద్యులగు భిషగ్గర్ల దేశీకరకాస్త్రాన్ని, ఏ. ఎం. ఏ. సి గారిచే తయారుచేయించినారు. ఈతైలము పక్షవాతము, అక్షేపక వాతము, అక్షేపవాతము, కర్మకాండవాతము, ఆమవాతము (రుమేటిజం) మొదలగు అశీతివాతవ్యాధులను బోగొట్టును. బలహీనులకు, మనోవ్యాధిగలవారలకు, పిల్లప్రకృతిగలవారలకు, చచ్చుబడిన అవయవములుగలవారలకు, నుభవ్యాధులచే బాధపడి సంభోగశక్తి కోల్పోయినవారలకు ఉపయోగించి దీనిగుణము అద్భుతమని గుర్తించితిమి. డాక్టరు కోమల రావుకూడ దీనిని మెచ్చియున్నారు. సంస్కారాధిక్యమునుబట్టి ఇది మూడువిధములుగా తయారుచేయబడినది. తామరనుబట్టి ఏదికానిదిగానూ దానిని తెప్పించుకొనవచ్చును. జావధము వాడువిధము నుండుతో పంపబడును.

7 సార్లు ఆంధ్రపత్రిక క్రీరబలాత్మకము 1 అవున్సు 0-8-0. 4 అవున్సులు 2-0-0. 21 సార్లు ఆంధ్రపత్రిక క్రీరబలాత్మకము 1 అవున్సు 1-4-0. 4 అవున్సులు 5-0-0. 101 సార్లు ఆంధ్రపత్రిక క్రీరబలాత్మకము 1 అవున్సు 8-0-0. 4 అవున్సులు 12-0-0.

అభ్యుదయము

అభ్యుదయ సక్రమముగ 800 పుటములు వేయబడినది వాస్తవము. మాత్రవ్యాధుల బాగాపనిచేయును. దయచిట్టి అను బహుమతియును, మధుమేహమును నిర్మూలముచేసి, అందుండు చక్కెరను లేకుండచేయును. వేడిని, దగ్గును, క్షయవరోగిట్టును. అనుపాసవి శేషములచే నన్ని వ్యాధులకు మంచిది. వాడువిధము నుండుతో పంపబడును. చాకధర తులము రు. 5-0-0.

ఎక్కువగా తీసికొనువారికి కమిషను లేదు. పోస్టుఖర్చులు వేరు.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణాజిల్లా.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ సం॥ జూన్ నెల 8-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు			
దనియాలు బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు	42 0 0 మొదలు		
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలివి,, ప 48 గలవి రు	18 0 0	15 0 0	
నల్లూరివి,, డిటా,,	15 8 0	17 0 0	
డిల్లివి,, డిటా,,	16 0 0	18 0 0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి,,	8 12 0	9 0 0	
శువులు,,	20 0 0	24 0 0	
2. పప్పుధాన్యములు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205,,	12 8 0	18 8 0	
సెనగలు,, డిటా,,	12 0 0	128 0	
పెసలు,, డిటా,,	14 8 0	15 0 0	
మినుములు,, డిటా,,	18 0 0	16 0 0	
ఉలనలు ర 164,,	8 8 0	9 0 0	
3. నూనెవస్తువులు			
శువులనూనె బా 1-కి,,	154 0 0	155 0	
నెయ్యి మ 1-కి,,	14 0 0	25 0 0	
కొండాపురం వేరు సెనగవత్తు బా 1-కి,,	55 0 0	60 0 0	
ఇకరప్రదేశము,,	50 0 0	58 0 0	
వేరు సెనగనూనె గామగ బా 1-కి రు 128 మినుకూన 125			
ఆముదము బా 1-కి,,	139 0 0	140 0 0	
4. చిల్లరవస్తువులు			
చాయవకుపు బా 1-కి,,	135 0 0		
కూరవకుపు,,	55 0 0	60 0 0	
మిరప కాాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి,,	100 0 0	110 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖగు 1-కి రు	50,50		
కాళవాస్తీపాయకట్టు,,	70,75		
బెల్లము బా 1-కి రు	85 0 0	45 8 0	
చింతకందు బా 1-కి,,	40 0 0	60 8 0	
5. ఇనుము			
కట్టా రకం బా 1-కి,,	88 0 0	84 0 0	
చదరం,,	86 0 0	40 0 0	
రవుండు,,	85 0 0	86 0 0	
6. లోహములు			
వెండి 100 తులంక,,	71 0 0	78 0 0	
బలగారము, తులము 1-కి,,	21 10 0	21 12 0	
నవరము 1-కి,,	13 11 8		
ఇత్తడి బా 1-కి,,	254 0 0	260 0 0	
రాగి డిటా,,	285 0 0	290 0 0	
అస్కానకైర 226 పాగి గలవి	85 0 0	85 4 0	
7. రంగులు అలిజరైను			
ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు,,	62 0 0	70 0 0	
తొట్టికృష్ణము డిటా,,			
సింహం డిటా,,			
సురం డిటా డిటా,,	67 0 0	68 0 0	
8. దూది			
బోండావెట్టుబారువ 1-కి	రు 800 0 0		
పల్నాడు దూది,,	240 0 0		
9. నూలు			
కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి,,	7 8 0		
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి,,	5 1 0		
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి,,	7 4 0		
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి,,	7 4 0		
నూకయేనుగ నెం 20,,	9 8 0		
జపాన్ నెం 20,,	9 8 0		
,, నెం 40 ఏ శెబిలు అయినను,,	12 0 0		
వద్యాక్ నెం 24½,,	10 4 0		
14½ క్విల్క్ పక్షి,,	7 6 0		
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె,,	10 8 0		
నెం 22,,	10 12 0		
నెం 12½ బెన్ని సర్కును,,	8 8 0		
నెం 14½,,	8 12 0		

దాసుగారి ఫరీదుఖూరు అధ్యక్షోపన్యాసము- రౌండు

టేబిలు సభ

"గాంధిగారిని రానియవలదు"

లండను టైముస్ ఆగ్లోము

ఫరీదుఖూరులో జరిగిన వంగరాష్ట్రీయ మహాసభాధ్యక్షులను దాసుగారి ఉపన్యాసముపై లండను టైముస్ యాక్రింది విధముగా ప్రాయశున్నది:-

ఫరీదుఖూరులో జరిగిన బెంగాలు రాష్ట్రీయసభయందు సి. ఆర్. దాసుగారి విజయము, వారీమధ్య గావించిన ప్రసంగములపట్టి చూడ బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమునందు మితవాదులుగనుండు వారికి విజయమని వర్ణింపవచ్చును. దాసుగారు విజయము గాంచుటకు చాల తంటాలు పడకపోలేదు. దాసుగారు విప్లవకర్తృత్వమును ఖండించుచు చెచ్చిన తీర్మానమును గతతర్జనము కొరతగొనినట్టి ఆయన అంగీకారముతోనే రాజకీయహితముని చర్యయంతయును వాని ఉద్దేశములను యెక్కువగా జేయబడి, ఆయన చేసిన నేరములు లేకుండ విముక్తిజేయుచు గావించిన తీర్మానముతో ఆయనను విమర్శించు బోల్చి చూచెదరు. ఇంతేగాక బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షము వారు కొన్ని మరతులమీద బ్రిటిషు కానుకులెల్లతోనే స్వరాజ్య మంగీకరించెదనని నూచించుచు గావించిన తీర్మానమును జూడ ఆరాప్తియునందు ప్రతిపూల పక్షముయొక్క దృష్టియందును, పన్నాగములందును మార్పుగలిగిన దని చెప్పవచ్చును. బెంగాలు కానసభయందు స్వరాజ్యపక్షమువారికి గొలుపుగల్గుటచేత గవర్నరు ప్రజాయత్తాభిప్రాయమును మరల విశేషజేసికొనవలసివచ్చెను. వారు బెంగాలు మ్యూనిసిపలు యొన్నికలలో నపజయముగాంచుట చూడ బెంగాలులో వారికి ప్రజాప్రాభవము క్షీణించుచున్నదని తెలియుచున్నది. అటు మహారాష్ట్ర సభలోగూడ జక్కను రాజకీయచేతలకు గాంధీగారి కార్యక్రమమునందు విశ్వాసముబోయి దాసుగారిని బలపరచుచున్నట్లు గానించెను. భారతకానసభయందు ప్రభుత్వమువారికి ప్రతిపక్షవర్గమువారిని మైత్రి కొంతవరకు గలుగుచు, బాధ్యత ప్రసర్థమై ముఖ్యముగ నవపరమైనపుడు అరుదుగనైనను యిదివరలో అసహనవాదులమని వారు ప్రభుత్వముతో సహకారము జేయుటను జూచునప్పటికి, ఈ విధముగ అచ్చుకు వ్యతిరేకవిధానము ననుసరించి లాభములేదని దాసుగారి మనస్సునకు వాటియుండవచ్చును. ఢిల్లీలో పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ఆయనయొక్కయు ఆయన పార్టీయొక్కయు బలమునున్నదేసికొనుటకై యేదియు లాభములేని రాజకీయ సిద్ధాంతమునకు బద్ధమైయుండనొలక, గతతర్జనమునందువలె ప్రతిష్టంభమును ప్రతిష్టంభము కొరకే చేయవలెనను సిద్ధాంతము నప్పుడప్పుడు విడనాడుచు అనుకొనిన దానికన్న యెక్కువ లాభమును బొందెను. పండిత నెహ్రూగారి శిలపూర్వములనుజూచి రాజకీయముగ ప్రత్యేకంగాను వారు సయితము చాలగౌరవముతోనుండును. బెంగాలులో స్వరాజ్యపక్షవిధానమును సంస్కరించుటకు తరుణము గల్గెనని సి. ఆర్. దాసుగారు భావించియుండవచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారు తాను చేయు విజృంభి మానము చాల్చియుండునెడల తుదకు కానశాల్గొంపునములకు గడంగవలసియుండునని, సహకారముజేయు మరతులతోడుజేయుట మాత్రము బాగుండలేదు. సంధిపరతుల బంపుచు ఖడ్గమును జళిపించుట పొడగదు. ఆయన ఉపన్యాసములందును మాని టైప్టయందును మాటలగొండి బాగుండకపోయినను అందలి విమర్శము మాత్రము చాలవరకు నిరూపకముగనేయున్నది. బెంగాలుస్వరాజ్య పక్ష నాయకుడు ప్రభుత్వమునెడ విత్రిభావమును జూపుట కిదియే మొదటిసారి.

రౌండు టేబిలు సభ గాంధీ బహిష్కరణము

దాసుగారికి ధ్వజమండి పట్టుటతో పనిజేయునెడల యీ యుద్ధమును స్పష్టమై భారతప్రభుత్వమునకును బెంగాలులోనేగాక యితర ముఖ్యములగు రాష్ట్రములందు జాతీయ నాయకులకువారికి యిష్టాగోష్ఠి సంభాషణలు భవిష్యత్తునందు జరిగినను జరుగవచ్చును. కాని యీయుద్ధ కార్యకర్తలకు పార్లమెంటులో ప్రశ్నింపగా వింటరీలును ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు భారత పరిపాలనావిధానములకు, భారత ప్రభుత్వమునకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకును ఒప్పజేప్పితిమని చెప్పి

యుండుటచేత యీ రాయభారములందును చర్చలందును బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారు ముందే పాల్గొనుట వలన ప్రయోజనమేమియు నుండవలదు. అనగా రాజకీయవ్యవహారములందు తొందరపడి దగ్గరమార్గములను జూచుటకు జేయు ప్రయత్నములవలన అగ్ని మరత రగుల్కొనుచు గాని ఆరిపోవాలను. భారతదేశమందు ముందు ప్రతిపక్షియేదేని కుదిరినమీద దానిమీద నాధారపడియుండి లండనులో భజేయుటకు వీలగును. దాసుగారు నమాకారము జేసెదమనిజేప్పిన మరతులను గూర్చి సిద్ధులను కలకత్తాలోను గూడ సంప్రదించవలెను. అందు కొన్నియున్నవిధముగ అంగీకరింపవలెను. రాజకీయ ఖైదీలను విడుదల జేయవలెనని కోరిక. ఈమరతుల ప్రభుత్వమువారికిరింపవలెనన్న దాసుగారిపక్షము ఆయన బాష్ట్యమును ఖండించినవిధమున నేకీభవించి, బర్మెను మోడుప్రభువు ప్రభువులసభలో విధించినవిధమున రాజకీయ, ఆరాజకీయ ప్రశంచములకు రాయభారములు పూర్తిగ ముగిసినట్లు తగిన నిదర్శనములు గానించిననే సాధ్యమగును. ఈ దేశములో స్వరాజ్యపక్షమువారి విత్రిలు పనిజేయుచున్న రౌండుటేబిలు సభ యేది జరిగినను దాసుగారితో చాలు గాంధీగారుగూడ రావలెనను నూచనజూడ మహాత్మునితో నేమైన మార్పు గలిగినదేమో దెలిసికొనలేక యిట్లునున్నా రనవలెను. హిందూ ప్రపంచము ఆయన నుగూరకొని జూచి ఆత్మంత ప్రేమతోను భక్తితోనుండి తపోమహిమగల అట్టి భక్తునియెడల గౌరవము గల్గియుండును. కాని ఆయన రాజకీయముగ జూపిన మార్గము నేమాత్రము ననుసరించుటలేదు. భారత జాతీయవాదులలో చాలమంది కార్యసాధకులు తక్కువమంది ఆదర్శవాదులును గలరు. ఈకార్య సాధకులతో నేడో ఒకవిధముగ రాసిజేసి కొనవచ్చును. దానిని ప్రభుత్వమువారు కాలక్రమేణ పార్లమెంటులో ప్రవేశ పెట్టెదరు.

1929 వరకు ద్వంద్వ విధానము మారరాదు.

ముందు పాట్నూలోజేసి తమవార ఫరీదు ఖూరులో ధ్వజపరచబడిన యీ సమాధాన నూచన యేదో పన్నాగము, యెత్తుగడ కాదునకొందము. అప్పుడు యీ యిష్టాగోష్ఠి సంభాషణలు విజయము గాంచవలెనన్న స్వరాజ్యపక్షమువారు ముఖ్యముగ బెంగాలులో యిప్పటి ద్వంద్వవిధానమును 1929 వరకు నుండుట కంగీకరింపవలయును. మధ్యను పరిక్షించుటకు విధింపబడిన యీ ప్రభుత్వమును గుర్తించుటలన వారుగాని భారత ప్రభుత్వమువారు గాని దీనినే కార్యక్రమముగ నుంచవలెనని ప్రోత్సహింపవలెను. ద్వంద్వప్రభుత్వమునందే లోపములు కొన్ని తొలగింపదగినవి, కొన్ని తప్పనిసరివి కలవని, సంస్కరణముల విచారణంభుమువారు చెప్పనేజేప్పిరి. కాని అన్యోన్య సమరసభాషణముండి, 1919 కానసమునందే ఆచారములందు కొంతమార్పు గలుగజేసినయెడల యిప్పుడున్న ప్రభుత్వవిధానమునే యెక్కువలాభకరముగ నుండునట్లు జేయవచ్చును. దాసుగారు ప్రకటించిన మరతులు యీదేశమునకు జేరవలసినవి ఒట్టి చూడ ఆయన ద్వంద్వవిధానము నంగీకరించినట్లు గలదు. ఈ సారి జేనరలు ఎల్లకైనపుడు ఆయనపక్షము బెంగాలులో అధికారముననుసరించి పాలించి యింకను యెక్కువ స్వాతంత్ర్యము నొపంగనట్లు జేయవచ్చుననిగూడ ఆశించుచున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు విమర్శనముజేయుటలో మాత్ర మనుభవము గలవారు. మంత్రివాద్యులకు సంగీకరించునప్పటికి వారకుకొన దానికన్న పరిపాలనము తక్కువనుభవమైన కార్యమని తెలిసికొనగలరు. వారు జేయుటపెట్టిన రాయభారములు తుదకు గౌరవప్రతిపక్షియో ముగియునని నమ్మవచ్చును. పరిపాలనము నందుగల బాధ్యతను క్లిష్టములను భారత రాజకీయ నాయకులు బాగుగ దెలిసికొనునెడల భారతదేశమున కెక్కువ లాభకరముగ నుండుననియు, స్వపరిపాలనామార్గమున దేశమభివృద్ధి యగుటకు యెక్కువలాభకరముగ నుండుననియు చెప్పవచ్చును. దాసుగారు గావించిననూచన దృఢమైనదని నిశ్చయమునెడల తర్జనలో సంపూర్ణముగ ప్రతిపక్షి కుమరకపోయినను కొంతవరకాందోళనము తగ్గిపోగలదు. ఆయనజేసిన యీపనివలన బెంగాలువంటి జనసంక్లిష్టముల చక్కనిరాష్ట్రము నావించియున్న మేములు పటాపంచలు గావలెను.

పదియేడవ హాహిడీజిత

జయతోతు వెడలుచున్నది
అమృతసరము, జూను 6- ఆకాలీ తక్కుయెదుట మామూలు ఉత్సవము జరిగిన పిమ్మట పదియేడవ హాహిడీజిత జయతోతు వెడలెను. జతయందు విడువందలమంది ఆకాలీలుగలరు. (ఆం.ప్రె.)

మరణశిక్ష 7 సం॥ కరినవైదుకు తగ్గింపబడెను

చెన్నపురి హైకోర్టు

కృష్ణాజిల్లా సెషన్సుజడ్జిగారు మరణశిక్ష అనునానిని లక్షిపాతం గ్రామకాపురముకు మోసూరి వెంకట అనునానిని గత జనవరిమాసము 10 తేదీ మానీ చేసి నాడను శిక్షనుపై మరణశిక్ష విధించిరి. నేడు చెన్నపురి హైకోర్టువందు న్యాయమూర్తులు వెంకటసుబ్బారావు మాధవన్ రామమూగారలు జేసిన విచారణజేసి మరణశిక్షను 7 సం॥ కరినవైదుకు విధించిరి.

గతించిన మోసూరి వెంకడు, ముద్రయి మారిగాని కిరు 30/-లు జాతీ చేర్చింపబడి యుండును. ఆరగవు విషయములో పెడలు తెలియక తప్పత్రాగి హాజరుగొనలేదనే నీమరణము తటస్థించినది.

టి. వీ. అనంత అయ్యుగారు ముద్రయితరపు కాదించుమరణించిన వెంకడు మిగుల మోసూరికార్యముల వాదనందున ముద్రయి కోపావేశమున పెడలు మరచి కొట్టెననియు, అతనిని చంపుటకు ప్రత్యేకముగ పెట్టి కత్తుత్వము లేదని చాదించిరి.

న్యాయమూర్తులు కడకు మరణశిక్షను 7 సం॥ కరినవైదుకు మార్చిరి.

రంగూనునంద అన్ని సమాచరము.

25,000 నమ్మము.

రంగూను, జూను 6:- రంగూను నగరమునకు 9 మైళ్ల దూరమునందున ఇన్నేను పట్టణమును ప్రమాదకరమగు అగ్ని రగుల్కొనుటచే నునిసిపలు భవన మంశయు, కలప, కాగితములన్నింటితోగూడా పరకురామప్రీతి ఆయినది. భవనము రూ. 20,000 వచ్చిలు మెదలకు కలప రు. 5000 నమ్మము తగ్గినది. అగ్ని తగులటకు కారణము తెలియదు. అని కర్రతెతో గట్టిన యిల్లు నిప్పు ఆగ్ని యంగ్రములకు కురుండుట ఆలశ్యమయినది. అవిచేరిన పిదప యితర భవనములు కాలకుండ జూచిరి. (ఆం.ప్రె.)

మానఫోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

తెలుగుభవం! (హాస్టలర్లుప్రత్యేకము) గుణమధికము! కరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి తెల్లకాకల మాత్రలు విశ్వామృతము. అజీర్ణము, అసమి, అప్రతికూల, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, శర్కారాగమల యందు బలక్షయము, ఎక్కిళ్లు, సార్వములు, శరన్ను, శ్రేష్ట, అనులు, మెదలకునానియందు కలిగిడి సోపనలను హోగోట్టి జేహమును మంచి యారోగ్యమునకు జేయును.

ఈ మాత్రలు జేహవారి సోపనలను తెలుజే మాన్యును. యిందు అనేకపిదమలు చేరినవి. అనుభవము గల హోపధనుగుణభేతము పరమహంసప్రకృతి యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడీచూచిన నిజము తెలియగలదు. విరువాద:- (1916)

అయ్యుర్వేద వైద్యునియందు,

హాస్టలర్లు, ఎలకల్లు, కృష్ణాజిల్లా.

మాత్రసంబంధ వ్యాధులచే గలిగిన

యావనదుర్బలత్వమునకు అద్భుత

నివారిణి

కడచిన 8 సం॥ కరినవైదుకు వాడీహంసం కయు ఆతి ఉష్ణముగా ఒకటి, రెండు కోజులండి, తరువార ఆకస్మాత్తుగా మాత్రసంబంధ వ్యాధితోగూడిన పురుషులలోపడుచే వ్యాధిమూలంట్టి. అద్భుతముగానే లి. పిల్లి కరుణ పంపిణీయై పి. శ్రీనివాస ఆయ్యుగారివద్ద ఉత్తమ సాగుంభించితిని. లి సారముల వానివద్ద టోషగి నీవేరేరడ వాకు మునుపుండి యోగిపట్టుకొని, పుష్టి తిరిగి కరిగినదని మిక్కిలి పంపనముతో తెలుపుచున్నాను.

సి. రత్న మొదలియాక్, బి.ఎ., బి.ఇ.,

స్పెషల్ ఆసిస్టెంటు ఇంజనీ, నుద్రాను కార్పొరేషను.

తీరుచనాపల్లి, జూను 7:—సర్ పి. త్యాగరాజు
చెట్టిగారు మరణించినందుకు విచారమును బెలుపును కారురు
త్యాగాభావోద్భవార్థక తీర్మానమును గావించిరి. (అ. సె

కెన్యా బ్రిటిషుపాలనము

నేటిపుల కష్టములు

(మాంధ్యేర్పు గార్డీయను)

తూర్పు ఆఫ్రికాకు పంపబడిన పార్లమెంటరీకమిషను నిజ కమిషనుల తత్కర్తలు మాకెన్యాపరిపాలనమునందు విధానము మారవలెననియు ధైర్యముగ నూచెదరేమోయని తలంచవారికి ఆకాభంగము కలుగక మానదు. ఈ ముగ్గురు కమిషనురులును కెన్యాకు వచ్చినపుడే డాక్టరు లీకెన్యా అను పుస్తకములో వివరముగ చెప్పిన ముఖ్యముగ సామ్రాజ్యవ్యవస్థ నెదుర్కొనవలసిన టుల గనుగొనిరి. ఈ సమస్యనివరములందు కొంతకష్టముగనున్నను పైకైకి సులభముగనే గాన్పించును. పశ్చిమ ఆఫ్రికాదేశములందు జరిగినట్లులగాక తద్విపరీతముగ కెన్యాలో సగము రాజకీయము, సగము ఆర్థికముగనుండు విధానము నెమ్మది నెమ్మదిగ పెరిగెను. దానివలన 25 లక్షలమంది ఆఫ్రికనుల జీవనముతయును యేకొద్ది కేటమంది యూరోపియను సెట్లరుల లాభములకై వస్తున్నట్లుయైతే, ఈ సాధమున కంతకును మూలము నాట్లవద్దతి. చాలాకొద్ది నేటిపులను పెడలగొట్టి పెద్ద పెద్ద విస్తీర్ణముగల భూములను ప్రభుత్వమువారు కేంద్రములు కిచ్చిరి. ఈ సెట్లరులు భూమిని సంపాదించినపుడు యేదోవిధముగ అందు కూలికి పనికేయుటకై నేటిపులను రాబట్టగలరు. కాని చాలవరకు ఈ నేటిపు జాతులవారు రిజర్వలలోనుండి తొలగించబడినవారు యేదోవిధముగ నిర్బంధము గల్గిన దప్ప తెల్లవారి తోటలలో వచ్చి తక్కువ కూలికి పనికేయుట లేదని తిరస్కరించెదరు. సెట్లరుల వల్లడి వలన కెన్యా ప్రభుత్వము వారి నిర్బంధములను ప్రయోగించుటలో రిజర్వలను కొట్టిం చియు, ఈ జాతివారిని వారిభూమినుండి పోవునట్లుల హింసించియు, బైటికివచ్చి కూలిపని కేయవలసి వచ్చునంతటి హెచ్చుపన్నులను విధించియు, రెజిస్ట్రేషను లేబరు కాసనములను విధించియు వెనుక తరగతివారిని పరిపాలకులెట్టి నిర్బంధముల ప్రయోగించి లోబరచుకొనగలరు. అన్నిటిని ప్రయోగించిరి.

యూరోపియ సంపర్కమువలన

నాగరకత హెచ్చునా!

కమిషనురులు యిట్టిపాలనావిధానమును వాణ్యాక్రమముననేగాక అవరణాయందుగూడ పూర్తిగ ఖండింపవలయునా లేక దానిని పూనికెట్టి బాగుగనే యున్నదని దానినే పెరుగనిచ్చి తుదకు ఆఫ్రికనులు చదువులేక బానిసలుగనుండి యేకొద్ది తెల్లయజనులతో తక్కువ కూలికి సేవకేయుచుండవలసినదేనా? యనువిషయముల వాలోచించి యుండవలసినది. నిజేదిక భాగమునందు వారు యీసమస్యను గూర్చిగాని అచటనున్న విశేషముల గూర్చిగాని వారు చర్చింపలేదు. వారు ఈ రెండువిధములగు విరుద్ధ ప్రభుత్వవిధానముల యెడలను వారు కొద్ది మాత్రము సానుభూతి జాపునట్లు యొక్కడైన ప్రాసికేమో పాతకుడు కనుగొనగోరును. వారు ప్రాయములలో యేమి వ్రాస్తే యేమి పుట్టి మునుగుతో యన్నట్లుల వ్రాయుదురు. కెన్యాలో నేటిపులను మేము బ్రిటీషుగ నుండవలెనను సిద్ధాంతమును వర్తింప జేయవలసినదేయని కోరువారితో కేరుటకు ముందు అడుగును వేయుటకు జంతువుందును. వెంటనే మరల వెనుకకు లాగుకొని నల్లవారు యూరోపియనులతో సంపర్కమును నెలకు 11 పిల్లింగుల కూలి పుచ్చుకొనును నందు కొన్నయెడల మోక్షము గల్గునను వారిలో కేరుటకు వారికి మంచి కారణములు గాన్పించును. మొత్తముమీద వారి నిజేదికము కొంతవరకు ప్రభుత్వవైఖరికి జంతువు బలపరచినది. ప్రభుత్వమున నేటిపులు పనిత్రమైన వ్యాసయని పెద్ద పెద్ద మాటలతో నెత్తుకొని కుదకు త్రిటిపుపన్ను కెల్లించు వాని ఖర్చుతో నెట్లుగల ఋణములు రెయిల్వేల కంటిని వచ్చెననికొన్నియుఖ్యమైన విషయముల తెల్పెను ఈనిజేదికాయందు ముఖ్యముగ విషయములన్నియును విస్తీర్ణముగల తినుతోటిసభ్యులకు విడివిడిసేస విషయమును (నాట్లపద్ధతి) ప్రత్యామ్నాయమును గూర్చి చక్కగ వ్రాసిరి. ప్రభుత్వమువారు బ్రిటీషులగు నుంటిమని చెప్పకొనుటకు వారు ఆఫ్రికనులకు సహాయము జేయుచు ఖర్చు యొక్కవశకుండ వారిభూములందు వారు తపఃపరచుననునను ఎగుమతులకును సహాయపరచునను పండించుకొనునట్లుల కేయవలెననియే ఈ ప్రత్యామ్నాయమునను బెప్పుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు రిటుల కేయవలెనన్న నాట్లపద్ధతిని మూలవేయవలెను. ఇప్పుడున్న ప్రకారము సెట్లరులకు కావలసి

నంత కూలివారలు అభించుటలేదు. నేటిపులకు రిజర్వలలోనే సౌభాగ్యవాయకముగ నుండునట్లుల కేయవలెనను వారిని కూలికి వచ్చి పనికేయునట్లుల కేయము సాధ్యమేగాకుండును. అందుచేతనే పశ్చిమాఫ్రికాలో నేటిపు. వ్యవసాయమును ప్రోత్సహించు ప్రభుత్వ మిచట నాట్లపద్ధతి కేయించి ఆ పద్ధతిని నిరసించుచున్నది. జరిగినా జాలివారు యెరుమతికి ధాన్యమును పండింపగా వారిని చాల హింసకెట్టినట్లుల డాక్టరుల కే ప్రభుత్వములో కథ గలదు. అందుచేత ధాన్యయెరుమతి ఆగి పోయినది. అంతేగాక అది పండిన ఫలమునందు వాస్తవ్యులైన రును లేక ఖాళీగనున్నది. ఇదేవిధముగ జరియమాజాలివారి వలెనే కూలిపనికేయుట లేదనిన గొల్లజాలివారుగూడ హింసించి జరిరి. లిస్సెట్లరుల కెప్పినట్లుల పశువులతో నేటిపుజాతులవారు అన్యాయములేక నుఖముగ నుండుటకూడ సంపర్కముచే అభివృద్ధిగాంచుదురని సిద్ధాంతము నంగీకరించు వారి కాక్రొకోముగనుండును. కటాయి అకంబా 10 యేండ్లలో పన్నులను 207749 పానులు చెల్లించెను. ఈకటాయి రిజర్వలలో ప్రభుత్వమువారు వస్తులను వసూలుచేయు నుద్ద్యోగులకు భవనములను మాత్రము నిర్మించిరి. ఈవిషయమును గూర్చి యంతకన్న యెక్కువ యేమియు తెప్పనక్కరలేదు. ఉన్నకేయకంతయు అక్కడనేయున్నది. నేటిపులపై విధించి వసూలుకేసిన పన్నులను నేటిపుల లాభములకై ప్రభుత్వమువారు చెప్పించి, పంటలను ఆహారముకొరకు గాని యెరుమతికి గాని రిజర్వలలో పండించుటకు ప్రోత్సహించి లేదా నిరుత్సాహము చేయకుండ, తెల్లవారికిని వారి జాయింట్లు స్థాపకంపెనీకిని యిచ్చినట్లే నేటిపులకును నేటిపు జాతికినిగూడ వారి భూములందు అట్టి హక్కులనే భద్రముజేసి, కార్మికవృత్తిని స్వతంత్రముజేసి, రిజిస్ట్రేషను కాసనము నుపసంహరించి, నల్లకార్మికులకు కంట్రాక్టును భంగముజేసినపుడు క్రిమినలు సేరముక్రింద కేర్పకుండ, నేటిపులను యితరులవద్ద సాఖికిజేతునుని గవర్నమెంటు ఆఫీసు ఒత్తిడికేయకుండ అపి పనికేసినపుడే నేటిపుల లాభములకై వ్యాయుముగ పనికేయు బ్రిటీషు యనిపించుకొనును. ఈపనుల సేమియును కేయక మాటలతో నెంత పూతపూసినను తుదకు తూర్పు ఆఫ్రికాలో బ్రిటీషుగనుండి విద్యుక్తమును నెరవేర్చుటలేదని విషయము బయల్పడుకమానదు.

గొ|| వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి వ్యవసాయము

వ్యవసాయపక్షప్రచారము

వ్యవసాయపార్టీ ప్రచారము నిమిత్తము నేను యీ నెల 9 లేది మొదలు 15 లేదవరకు కృష్ణానంటూరు జిల్లాలలో పంచారము చేయుచు నగియు మచిలీపట్నం, బెజవాడ, నంటూరు, తెనాలి, బాపట్ల, పెంగవోలు గ్రామములలో ప్రచారము చేయుచు ననియు తిను పత్రికలో ప్రచురింప గోరెదను. వే. రామదాసు.

వేలం నోటీసు.

ఇందుమూలమున యల్లరిగు తెలియ జేయడమేమనగా పెద్దాపురం గ్రామకాపురము దొడ్లి బాపన్న గారు మాచ్యారా ఆచార్యం నిమిత్తం పంపించిన తెల్లంబుట్టు 445 ది 10.6.25 తారీఖున వునయం గం. రిలకు పట్టికగా వేలం జేయబడును.

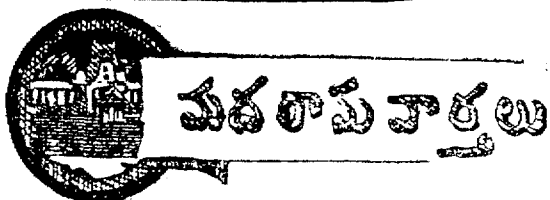
యందుకు వేలం వరతులు.

1. పాటకు వచ్చినప్పుడు పాట పెట్టినవారు నూరురూపాయలు ముందుగా అధ్యాపనసామ్యు చెల్లించవలయును.
2. పాటకొట్టివేసిన వెంటనే మిగతా సామ్యులవారు చెల్లించవలెను.
3. తెల్లంబుట్టు 445 పాట పాడుకొనినవారు వెంటనే తీసుకొని వెళ్ళవలయును.
4. పాటలం బెజవాడలో మైలవరం వారి సత్రంపేడిలో నాకాలాకు రేకులబంగళావద్ద వేలం జేయబడును.

బెజవాడ, 5-0-25. } సోము దుర్గయ్య, కమిషన్ ఏజెంటు.

నస్తుగుడివిక ఆయిదవ కూర్పు	
క్లబ్ క్యాలిగో	5-0-0
కన్యాశుల్కము	గు. అ 1-0-0
వేణీ సంహారము	వ. సు 1-0-0
రసపుత్ర విజయము	ఇ. య 1-0-0
బాబ్బిలి	కా. సాం 1-0-0
వలయువారు	

ఇండియన్ బుక్సు-సాల్ రాజమండ్రి

హాహినిమును ఉచిత వైద్యశాల-ఒకనవరణ:-

జూన్ 5 లేది సక్రవారం పత్రికలో 11 వ పేజీయందు హాహినిమును ఉచిత వైద్యశాలను గూర్చిన వివరములు అధ్యసంపత్సరమునకు చందా 5 రూపాయలని యుండుటకు బదులు 50 రూపాయలని పడినది. పాతకు లది 5 రూపాయలనియే చెరిసి కొనవలెను.

మరణము:- చోనూరులో ఎస్. వరసింహయ్యంగారు నిన్న ఉదయం 6-45 గం కాలము శ్వితి:- పిడివరకు మైసూరులో నుండెడివారు. అక్కరముంట్లుడిపో అధికారిగా నుండిరి. పిరికుమారుడగు ఎస్. రామానుజయ్యంగారు పోలీసు డిప్టీ సూపర్వైంటుగ నున్నారు. రెండవ కుమారుడు తిరువల్లూరు ఎక్స్ప్రెస్ ఇనస్పెక్టరుగా నున్నారు. మరొక కుమారులు గలరు.

రాకపోకలు:- డి|| బి|| టి. రాఘవయ్యగారు పిని న్యూఢోల్ల పభ్యుడు ఎస్. వి. రామమూర్తి ఐ. సి. ఎస్. గారు ఆదివారం ఉదయం వచ్చిరి. బొబ్బిలి కుమారాజుగారు శేషదయము ఉదకమండలమునుండి వచ్చిరి. డి|| బి|| జె. చెంకటరాజుగారు, పి శివరావుగారు బర్హారి శేషు విచ్చేసిరి.

తా|| ముత్తుగారు కలకత్తాకు, సితాపురము కుమారాజుగారు స్వగ్రామమునకు, గా|| సర్|| సి. పి. రామస్వామియ్యంగారు మధురకు చనిరి. సి. ఇ. స్వీని పోలీసు సూపర్వైంటుగారు ఇంగ్లాండునుండి శేషు వచ్చిరి.

దేవస్థానము నొఖరులు

దేవస్థానము కార్మికుల సభ కనివారమువారు సాయం కాలము డా. సి. నళేశ్ మొదల్యారు ఎంఎల్.సి. గారి అధక్షత క్రింద ఆన్యాజిల్లే పీఠిలో జరిగినది. దేవస్థానము కార్మిక సంఘాధ్యక్షుడుగు శ్రీ. సి. ఎం. నళేశ్ మొదల్యారుగారు సాఖరుల యిజ్జతులను వెల్లడికేయుచు నుపన్యసించిరి. కొందరు దేవస్థానముల బ్రిటీషు సాఖరులను చాల హింసించెదరు. వారికి సరిగకూలి నీరురు. కార్మికులకుండవలసిన సౌకర్యముల నొసంగుటలేగా. పని వూరి అయినపిదప వారిని ఉజ్జోగమునుండి తొలగించెదరు. వారికి ప్రతిహారమియ్యాయే తిరిమిలేయుదురు. కావున సభాధ్యక్షుడు మున్నగువారు తమ పలుకుబడి నుపయోగించి యాంబుందుల తొలగింపవలెననిగోరిరి. శివప్రకాశ్ మొదల్యారుగారు తదితరులుగూడ పని వాక వస్తు ను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. అధ్యక్షుడు కేవలము బ్రిటీషులో క్షోభము లేదనియు పనివారుగూడ బద్ధ క్షిప్రులై రుచ్చివర్తన గల్గిన యున్నారనియు తెప్పిరి. వారిని సాగత్రాగుటమాని విద్య నేర్చుకొనవలసినదిగా గోరిరి.

ప్రధానమంత్రి గుడివాడ

ఒక నవరణ

నేటి సంచికలో 14, 15 పేజీయందు "ప్రధాన మంత్రి-గుడివాడ" అను కిరీ కక్రింద ప్రకటింపబడిన వార్తలు అచ్చు సారపాటువలన తొలమురుగా ప్రకటింప బడినందుల కెంతయు చింతిల్లు చున్నాము. 14 వ పేజీ రి వ కాలము రి-వ పేరా ఆరవపంక్తి తరువాతి 15 పేజీ లో 2 వ కాలము 2 వ పేరా 12 వ పంక్తి నుండి చివర వరకు చదువునవలెను. ఈనాటి 15 వ పేజీలోనే 1 వ కాలమున ప్రధానమంత్రివర్యునకు గుడివాడయందు ఆదివారపు లాస గిన విశతిపత్రిముతో రెండవకాలము 2 వ పేరా 11 వ పంక్తి వరకును చదువుకొని 14 వ పేజీ రి వ కాలము రి వ పేరా 7 వ పంక్తి నుండి 15 వ పేజీ 1 వ కాలమున ముక్కుల గుడ్డువరకు చదువుకొనవలెను (ఆ. ప. సం.)

మదరాసు గవర్నరు మైసూరు వెళ్లెను

ఉదకమండలము, జూన్ 8:- గవర్నరు దంపతులు నేటి ముదయమున 10 గంటలకు మోటారులో మైసూరు వెళ్లిరి. కలనల్ బాల్సోగు, వారిభార్య, గా. మిస్ సెసిలీగోప్పెన, కాన్రన్ స్మిత్తు దంపతులు, బాన్స్టరు చంపతులు, కెప్టెను గోప్పెన్, కెప్టెను ఆలెక్సీ, కెప్టెను జుకానాడుగారు గవర్నరు గారితో వెళ్లుచున్నారు. తిరిగి వీరును గవర్నరు గారును కుక్ వారము మధ్యాహ్నమునకు ఉదకమండలము చేరుదురు.

రౌండు టేబిలు సమావేశము : లండను టైమ్స్ పత్రిక సలహా

ఈవార ముందన లండను టైమ్స్ పత్రికలో దేశబంధు దాసుగారి ఫరీదుపురపు ప్రసంగమును గూర్చి చేసిన వ్యాఖ్య గమనించును. దాసుగారు దుద్దేశించినను, ఉద్దేశించుకున్నను, దాసుగారి ప్రసంగము ఇంగ్లండులో నేమి, హిందూదేశములో నేమి, ప్రతిపక్షులకు మిక్కిలి సంతసము గలిగించెను. జాతీయపక్షము లొంగిపోయె నని కేక లిడుటకు మీరి కనకాశ మేర్పడెను. స్వరాజ్యపక్షమునందలి మితవాదదృక్పథము గలవారు, ఫరీదుపురములో విజయము గాంచి రని, టైమ్స్ పత్రిక సంతసించుచున్నది. ఇందుకు దోడుగ సతారాలో జరిగిన మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసభాకార్యక్రమము, పత్రిక సంతసమును మరింత వృద్ధి చేసినది. గాంధీ కాంగ్రెసునుండి వెడలిపోవలయు నను హెచ్చరిక ప్రతిపక్షులకు సంతృప్తి గలిగించుటయందు వింత గలదా? తాము చేసిన సహకారపు సలహాను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుచో, శాననోల్లంఘనము ప్రారంభించబడు నని దాసుగారు తెలుపుట మాత్రము టైమ్స్ పత్రిక కేమాత్రము రుచింపలేదు. ఒకవంక సంధి గోరుచు, వేరొకవంక బెడలించుట భావ్యముగ లేదని, యీ పత్రికతలంపు. పాపము దాసుగారు పూర్తిగ లొంగిపోలేదని యీ పత్రికకు చింత గలదు గాబోలు!

స్వరాజ్యనాయకుడు ప్రభుత్వమువారికి ప్రథమ మైత్రీచిహ్నము జూపె నని టైమ్స్ పత్రికచుచున్నది గాని, అసహాయవాదులు మొదటినుండియు మిత్ర భావమును జూపుచునే యుండిరి. వారి మైత్రిని నిరాకరించినవారు అధికారులే. అధికారుల హృదయము మార్పుకొందుచో, అసహాయవాదులును అనుకూలముగ మెలగడివారే. సహాయనిరాకరణ ప్రకటనావలయు అధికారవర్గ మగుటచే, అందుకు వారే బాధ్యత వహించవలసి యుండును. ఫరీదుపుర ప్రసంగపు ఫలిత మేమగునని, ఎల్ల రెదురు జూచుచున్నాడు. అనుకూలఫలము గలుగ దని, బర్మోహెడ్డుప్రభువుప్రసంగము తెలుపకనే తెలిపెను. రిషింగు బర్మోహెడ్డు ప్రభువుల సమావేశమునకు, భారతీయ నాయకుల నాహ్వానింప వీలులేదని, వెనుక తెలుపబడెను. ఇంతటితో రాయభారములయొక్క తీరునని ఎంచితమి. కాని, టైమ్స్ పత్రిక మనల నొక యాశ గల్పించుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని, దేశనాయకులకును మధ్య సంప్రదింపులు, ఆలోచనలును జరుగవచ్చునట. హిందూదేశమునందు ముందుగ కొక యుడంబడిక జరుగుచో, పిమ్మట లండనులో నొక రౌండు

టేబిలుసమావేశము జరుగవచ్చునని, టైమ్స్ పత్రిక సలహా నిచ్చుచున్నది. ఇంతకన్నను అసంబద్ధమగు సూచన యుండబోదు. ఇండియా ప్రభుత్వముతో అనుకూలమగు నెడంబడిక జరుగుట యసంభవము.

ఇండియా ప్రభుత్వపు సంకుచితాశయములను గ్రహించినవారెవరికిని, ఈవిషయమై ఆశ యుండజాలదు. ఇండియా ప్రభుత్వము తన స్వరూపమును మార్చుకొనుట కంగీకరింపబోదు. ఫరీదుపురపు సమావేశమునందు, సహకారము శారవప్రదముగ నుండవలయునని దాసుగారు సూచించిరి. స్వరాజ్య విధానమును నిర్ణయించుటకు భారతీయులకు గల హక్కును, ఇంగ్లండు ముందుగ గుర్తింపవలయునని గోరిరి. సహకారపుపరతులను దాసుగారు స్పష్టపరుపలేదు గాని, కొన్ని నియమములను మాత్రము దెలిపిరి. రాజకీయనిర్బంధితులవిముక్తి అందొకటి. కాని, టైమ్స్ పత్రిక ఇందుకు సుముఖత జూపుటలేదు. టైమ్స్ పత్రిక, భారతీయుల లొంగుపాటునుమాత్రమే గోరుచున్నది గాబోలు! మరియొక ముఖ్యవిషయమును గమనింపవచ్చును. రౌండు టేబిలు సమావేశము జరుగుచో, గాంధీమహాత్ముని బిలువవలయునను సూచనను టైమ్స్ పత్రిక అంగీకరించుట లేదు. మహాత్మునిపలుకుబడి తగ్గుటచే, వారిని వదిలివైచుట యుక్తమట. మహారాష్ట్రసభలో సూచించిన విధమున, గాంధీబహిష్కారమును టైమ్స్ పత్రిక గూడ నామోదించుచున్నది. టైమ్స్ పత్రికను ప్రోద్బలపరచెడి కారణము సువిదితమే. మహాత్మునకు, అధికారవర్గదృష్టియందు మార్పేమియు గనుపించుట లేదు.

రాజకీయకు మహాత్ము డెట్టి ప్రయత్నము సలుపుట లేదు. ప్రజలు నిర్భాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించి స్వశక్తిచే స్వరాజ్యసిద్ధిని గాంచవలయు నని మహాత్ము డిప్పటికిని బోధించుచున్నాడు. టైమ్స్ పత్రిక కీసంబోధనము వెగలుగ నుండుట సహజము గాదా? అందుచేతనే రౌండు టేబిలు సమావేశమునకు మహాత్ము నాహ్వానింప గూడ దని, యీ పత్రిక గోరుచున్నది. కాని, మహాత్ముని బహిష్కరించెడి సమావేశమును హిందూదేశ మెన్నడును శారవింపజాల దని, టైమ్స్ పత్రిక గ్రహించుట మేలు. అట్టి సమావేశపు తీర్మానముల కెట్టి విలువయు నుండజాలదు. ఆ విషయ మటుండ, టైమ్స్ పత్రిక సూచించెడి రౌండు టేబిలు సమావేశము సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడునా? లేదని, టైమ్స్ పత్రిక వ్యాఖ్యానమే దెలుపుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారు, 1929 సంవత్సరమువరకు ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును కొనసాగించుట కంగీకరింపవలయునట! ఏమి యీ రాజీన్యభావము? హిందూదేశమునందన్ని పక్షములవారును నిరాకరించిన ద్వంద్వప్రభుత్వమును కొనసాగించుట కేభారతీయుడును ఇచ్చగింపడు. దాసుగారు రెంత లొంగిపోయి రని యెంచినను, ద్వంద్వప్రభుత్వముపై స్వరాజ్యసాధమును నిర్మించుట కంగీకరింపజాలరు. ఫరీదుపురపు సమావేశమునందు, ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతిని, దాసుగారు పూర్తిగ ఖండించుటచే, టైమ్స్ పత్రిక సలహా నెరవేరదని చెప్పవచ్చును. శారవముగు సమాధాన మనిన నిట్టిది గాదు. ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతియందు కొన్ని

లోపము లున్నను, దాని నుపయోగింపవలెగు నని, టైమ్స్ పత్రిక భావించుచున్నది. భారతీయులటుల భావింపజాలరు. స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరించుచో, ఎక్కుడు వివేకముతో మెలగెద రనని, టైమ్స్ పత్రికకు నమ్మకము గలదు.

ఇట్టి కార్యానుసరణమువలన శారవప్రదమగు రాజీ గుదురునట! స్వరాజ్యపక్షము పూర్తిగ లొంగిపోవలయు ననియే, టైమ్స్ పత్రిక గోరుచున్నది గాని, స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడుతలం చేములను గనుపింపడు. ఇట్టి సలహా నాధారము చేసికొని, స్వరాజ్యపక్షమువారు గాని, మరి యే యితర పక్షమువారుగాని తన ప్రయత్నములను విడనాడుట కంగీకరింతురా? టైమ్స్ పత్రిక సూచించిన రౌండు టేబిలు సమావేశమున కంగీకరించుచో దేశమునకు తీరనినష్టము గలిగించుననుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసుసంఘములును, స్వరాజ్య పక్షమువారును, తమ యభిప్రాయములను ప్రపంచమునకు ఖండితముగ దెలుపనియెడల, సంక్లిష్టస్థితి జనింపవచ్చును. టైమ్స్ పత్రికసూచన వెలువడుటకు బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారి ప్రోద్బలముండి యుండవచ్చును. కన్నర్యేటిపు ప్రభుత్వహృదయమును గ్రహింపగల సామర్థ్యము టైమ్స్ కు గలదని ప్రతీతి గలదు గద! హిందూదేశ మివిషయమై అందరపడనక్కరలేదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రకటింపబోయెడి వివరములను గ్రహించి ఆ పిమ్మట, వీనిని గూర్చి యోచింపవచ్చును. ఈ లోపుగ ప్రజలు స్వధర్మము ననుష్ఠించుటయే కర్తవ్యము. తదనుష్ఠానసామర్థ్యము ననుసరించియే, భావ్యభివృద్ధి జరుగు ననుటకు సందియము లేదు. బర్మోహెడ్డు ప్రభువయినను, ప్రజాశక్తిప్రాబల్యమును శారవింపక మానడు. స్వరాజ్యపక్షప్రముఖు లగు సత్యమూర్తి గారు అసోసియేటెడ్సు ప్రెసినిధితో ముచ్చటించుచు ద్వంద్వప్రభుత్వమును కొనసాగింప వీలు లేదనియు, దాని సంతరింపజేసి స్వపరిపాలనము నెనగవలయుననియు, అంతవరకు మంత్రిపదవులను స్వరాజ్య పక్షమువారు నిరాకరింపవలయుననియు, హిత మొనగిరి. మరియొక విషయమును గూడ వీరు ప్రస్తావించిరి. స్వపరిపాలనా విధానముల నెన్నిటినియినను తయారు జేయవచ్చును. కాని, వీనిని సంపాదించుటకు సాధనమేమి? ప్రభుత్వము వారు వీని నంగీకరించునటుల జేయుటకు మార్గమేమి? ఈప్రశ్నలు చాల ముఖ్యము లని, సత్యమూర్తిగారి తలంపు. ఇందుకు ప్రజాశక్తి పెరుగుటకన్న వేరుమార్గము లేదు. ప్రజల బలము పెంపొందనిది, రాయభారములును, విన్నపములును వ్యర్థమగును. ఈ సంగతిని గుర్తించుట కింతకన్నను అనుకూలనమయ ముండబోదు.

కెనియాపరిస్థితులు: బ్రిటీషు ప్రమాఖులఖండనము

కెనియా పరిస్థితుల గూర్చి, ఆరమ్ము బీనోరు కమిషనువారు ప్రచురించిన రిపోర్టునందు శ్వేతజాతుల అవాంకారభావ మెటుల వ్యక్తమగుచున్నదో దెలిపియుంటిమి. తెల్లజాతులు తదితర జాతుల వారి కందరికిని ట్రస్టీలట. కడపటివారిని నాగరిక వంతుల జేయుభారమును, వారు మోయు

చున్నారట. నల్లవారలు భూములను బాగుచేసి కొనలేరని ఎంచి, ఆ భారమును తెల్ల వారే వహించుచున్నారు. అందుచే మంచి ప్రదేశములనున్నటిని తెల్ల వారే ఆక్రమించుకొని, నల్లవారిచే నిర్బంధముగ చాకిరి చేయించుకొనుచున్నారు. బ్రష్టిల ధర్మమును నిర్వహించుమార్గ మిదియే నని వారి తలంపు. ఆరమ్మబీ రిపోర్టు, తెల్లవారి దుష్కార్యముల నన్నిటికిని పై పూత పూయుచున్నది. పేక్కుపియరు మహాకవి చెలిపినటలు, చెడుగునను నాలుక లేకున్నను, దానియంతట యదియే బయల్పడును. అటులే కెనియా పరిస్థితులను, బ్రిటీషు ప్రముఖులు కొందరుగతమాసమున ప్రభువులసభలో పూర్తిగ ఖండించిరి. ఈవార్తను రూటరేలకో ఇదివరకు పంపియుండలేదు. ఆలివియరు ప్రభువుగారు చర్చను ప్రారంభించిరి. కెనియాలో నల్లవారిపై విధింపబడుచున్న తలపన్ను, గుడిసెపన్నులను, ఏరు ఖండించిరి. ఇట్టి పన్నులను దార్ధ్యవంతు లగు పురపాలకే గాక, స్త్రీలును, గర్భదరిద్రులును, బలహీనులును గూడ చెల్లించవలసి వచ్చుచున్నది. బానిసత్వము రద్దు చేయబడినను, కెనియాలో నిది మరియొక రూపము దాల్చుచున్నది. నల్లవారిభూములు తెల్లవారివలన గుండుచున్నవి. డిలామరీ ప్రభువుగారి కిప్పుడు 250 చదరపుమైళ్లు గల భూమి సంక్రమించెనట. తెల్లవారి బ్రష్టి ధర్మమును గూర్చి గోరంతలు కొండంతలు చేయువారిలో, డిలామరీ ప్రభువుగారి గ్రామణ్యము, నల్లవారిచే బలవంతముగ నూడిగము జేయించుకొనుచు, వారిపై గుడిసెపన్నులను విధించుట, ఏటి భూతదయ యో తెలియకున్నది. ఇందువలన అనర్థము వాటిల్లునని ఆలివియరు ప్రభువు మందలించెను. కాంటరుబరీ ఆర్చి బిషపుగారు, తెల్లవారి దుష్కార్యములను ఆలివియరు ప్రభువు కన్నను ఎక్కుడు తీవ్రముగ ఖండించిరి. ఆఫ్రికా దేశీయుల సంఖ్య రానురాను క్షీణించుటకు, క్వేత పరిపాలనమునకు గౌరవప్రదము గానెరదు. బెల్జియం కాంగోలో, నల్లవారిని బాధించిన విధము నాగరిక ప్రపంచము నాశ్వర్యనిమగ్నుల జేసెను. కెనియాలోని ఆంగ్లేయులు కొందరు గూడ నిట్టి దుష్కార్యములకు పాల్పడుట, అవమానకరము. ఈ విషయములను గూర్చి సమగ్రమగు విచారణ జరుగవలయునని, ఆర్చి బిషపుగారు సూచించిరిగాని, దీనివలన విశేషలాభముండునని నమ్మజాలము. ఆరమ్మబీ సంఘపు రిపోర్టువలెనే మరియొక రిపోర్టు తయారు గావచ్చును. బక్మాస్టరు ప్రభువు సయితము, తెల్లవారివలంబించిన పశుబలప్రయోగవద్ధతి క్రూరమని ఖండించిరి. ఇట్టి చర్యలను న్యాయస్థానములు నివారించజాలవా యని యడుగవచ్చును. కాని, న్యాయస్థానములు దోషుల నుచితరీతిని దండించనందులకు, బక్మాస్టరు ప్రభువుగారు విచారించుచున్నారు. నల్లవారిచే నిర్బంధముగ పనిజేయించుకొనుటయు, వారి ఆస్తిని సంక్రమించుటయు, బక్మాస్టరుగారి తీవ్రఖండితమునకు గురి యయ్యెను. ఇట్టి దుష్కార్యము లికమిద జరుగవని, అభయ మొనగవలయునని, బక్మాస్టరుగారు ప్రభుత్వమువారిని గోరిరి. కాని, ప్రభుత్వమువారిట్టి యభయ మొనగరయిరి. ప్రభుత్వముతరపున ముచ్చటించుచు బాల్ఫురు ప్రభువు

చేసిన ప్రసంగము ఆకున కందక పోకను పొందక యున్నది. నిర్బంధపు కూలీవద్దటిని తాము పరిశీలించుచున్నామని మాత్రము బాల్ఫురుగారు పలికి సంతృప్తి జెందుట విచిత్రము. డిలామరీ ప్రభువుగారి సేవాత్మకార్యమును బాల్ఫురు ప్రభువు పొగడుట వింతగాదు. ఇరువురు ప్రభువులును ఇంప్రీయలిస్టు లగుటచే పీరిమధ్య పరస్పరసానుభూతి ప్రబలుట సహజమే. ఎప్పుడును తెల్లవారుచేసిన లోపములనే ఎంచక వారు చేసిన మేల్లను కొనియాడవలయునని, బాల్ఫురుగారు హెచ్చరించుటజూడ, కాంటరుబరీ మతగురువు చేసిన హెచ్చరిక పీరిమధ్యయము సమాత్రము కదలింపలేదని విదిత మగును. కెనియా తెల్లవారు భూములను సంపాదించువద్దతులను దోపిడి యని పిలువవలదని, బాల్ఫురు ప్రభువుగారు వేడుకొనుచున్నారు. పీరి ఆతురము జూచిన జాలియగును. కెనియా దుస్థితిని వీక్షేమయినను నివారించెదరా? అదియు గనుపించదు. పరాధీన దేశవిషయములగూర్చి ప్రభుత్వమునకు సలహా నిచ్చుటకు వేరొకసంఘమును నియమించెదమని మాత్రము, బాల్ఫురు గారు తుదకు చెలిపిరి. ఇట్టి సలహాసంఘమువలన, విశేష ప్రయోజన ముండు నని తోచదు. అయినను, ఆలివియరు ప్రభువుగారు సంతృప్తి జెంది, తమ శీర్మానము నుపసంహరించుకొనుటబట్టి, పీరి మెత్తదనమును గ్రహింపవచ్చును. ఇండియామంత్రిగ నుండినపుడుగూడ, ఆలివియరు ప్రభువుగారు సివిలు సర్వీసువారి యభిప్రాయముల నామోదించుటయు, బెంగాలు ఆర్డినెన్సును ప్రయోగించుటయు జూడ, పీరికి నిశ్చలమానసము లేదని తలపక తప్పదు. కెనియా పరిపాలనమును, మాంచెస్టరు గార్డియను మున్నగు పత్రికలు తీవ్రముగ విమర్శించుటయ గాక, తెల్లవారు తమ బ్రష్టిపదవిని దుర్వినియోగ పరచిరని, నిస్సందేహముగ వ్రాసియుండెను. ఆరమ్మబీ రిపోర్టును నిరసించెను. కొన్ని తావులందు ఆహార పదార్థములను పండించెడి నల్లజాతులవారిని బాధ పెట్టుటచే, ఆ ప్రదేశములు నిర్మానుష్యమగుటయు, ధాన్యపు ఎగుమతి అంతరించుటయు జరిగెనని, మాంచెస్టరుగార్డియనుపత్రిక చెలుపుచున్నది. ఇట్టి చర్యలను సమర్థించుట దుస్సాధ్యము.

ఎండబాధ

చెన్నపురియందు నూటనాల్గు డిగ్రీలవరకు ఎండవేడిమియున్నను, ప్రజలు దుస్సహమని ఎంచుట లేదు. ఆవిషయమునుగూర్చి ప్రజలంతగ విచారించుట లేదు. ఇంగ్లండులో నటుల గాదు. వాతావరణమునం దేమాత్రము మార్పుగలిగినను, ఆంగ్లేయులు మిగుల ఆతురము గనుబటుచుచుందురు. భారతీయులు సుఖదుఃఖములు రెండును తేడాభంగము లని ఎంచుట కలవాలుపడియుండుటచే, ఎండలు విజృంభించినను, వానలధికమయినను, తుపానులు ప్రబలినను, వరదలు న్యాపించినను, దైవసంఘటనలని భావించి యూరకుండురు. పాశ్చాత్యులటుల గాక, వాతావరణము తమ ఇచ్చకనుకూలముగ మారవలయునని శాసించురు. తమ శాసనము చెల్లకబోయిన, ఏరు సంతటము జెందెదరు. ఈ వారపు విదేశ పత్రికల జూచిన, ఇంగ్లండునందు మామూలుకన్న ఎండ లధికమయి

నటుల గనుపించును. పత్రికలలో నిందునుగూర్చి వ్యాఖ్యానములు వెలువడుచున్నవి. మేనెల 11 మొదలు 20 తేదలలో, ఇంగ్లండులో శాసిన ఎండలు యిటీవల నెన్నడును కనుపింపలేదట. 60 మొదలు 81 డిగ్రీ వరకు ఎండగాయుట అసాధారణమని, బ్రిటీషువారి రెంచుచున్నారు. ఇట్టి పరిగణనము భారతీయులకు నవ్వు గలిగించినను, బ్రిటీషు పరిస్థితులబట్టి విచారించుచో, ఇం దాశ్చర్యముండదు. “ సూర్యునిరాక ” అనుశీర్షిక క్రింద సంపాదకీయ వ్యాసము వ్రాయుచు, లండను టైమ్సుపత్రిక మిగుల సంతసము గనుబటుచుచు, ఇట్టి స్థితి విశేష కాలము నిలిచియుండవలె నని శాసించెను. రాత్రిపూట, అప్పడప్పుడు కొలది కాలము మాత్రము వర్షముగురిసి తెల్లవారునప్పటికి వెలసిపోవలయు నని, టైమ్సుపత్రిక గోరెను. కాని, తా నొకటి దలచిన దైవమొకటి తలచునను సామ్యమున, వెంటనే పెద్దగాలితో కూడిన వాన గురిసి, వాతావరణస్థితి మారిపోయెను. ఎండ వేడి తగ్గిపోయెను. ఇందువలన బ్రిటీషు ప్రజలలో పలువుర కాశాభంగ ముదయించుట సహజమేగద!

చే శో ధా ర క నాగేశ్వర రావు పంతులుగారు

చే శో ధారక నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి ఆరోగ్య మభివృద్ధి జెందుచున్నది. వారు ఆహారమును స్వీకరించుచున్నారు. పంతులుగారు కూనూరులో గురువారము బయలుదేరి, శుక్రవారము నాడు చెన్నపురి చేరెదరు.

పానగలు రాజాగారితో కాశేశ్వరరావు గారి ప్రసంగము

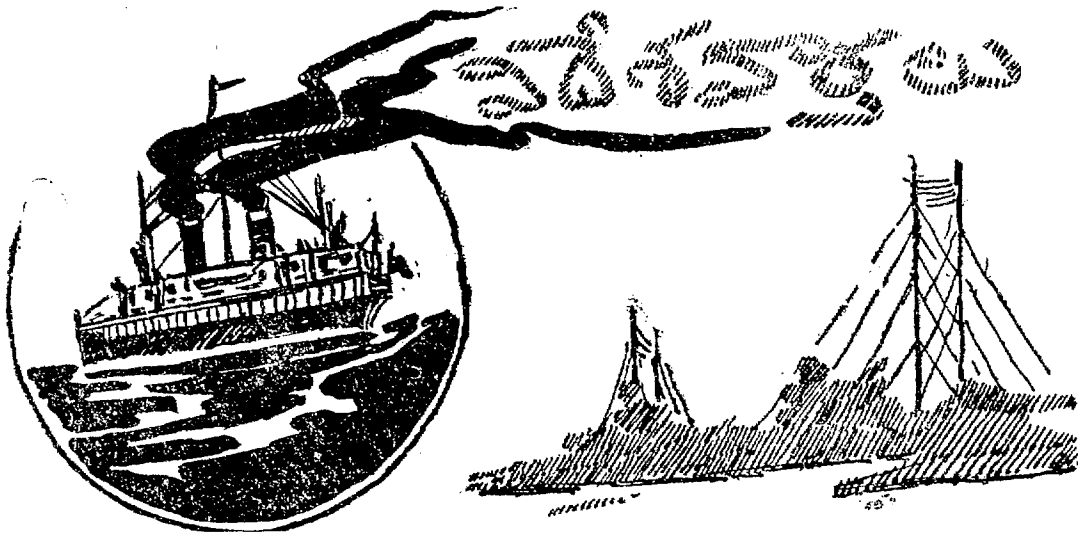
తెలవాడ, జూన్ 6:— శ్రీయతి ఆయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారు తాను రాజా రామారాయశింగారితో ప్రసంగించుటనుగూర్చి స్వరాజ్యపత్రిక కిట్లు ప్రకటనార్థము బంపిరి:—

శ్రీ రాజ పి. రామారాయశింగారు నాస్వగృహమునకు వచ్చినపుడు మేమిరువురము మాట్లాడుకొనిన దానిగూర్చి మీ విలేఖరి పంపిన సమాచారము పరిశ్రమింపి కానందున విచారించుచున్నాను. రాజాగారు నేను ఆంధ్రోద్యమమునందు పూర్వము పనిజేసిన స్నేహముచే మొన్న రెండవ తేదీన నాగృహమునకు వచ్చెను. మేము మాట్లాడు కొనిన దానిలో కొంతభాగము రహస్యమైయుండుటచే ఎన్నడును ప్రకటింపబడుట కుద్దేశంప జడలేదు. ఆసమాచారము మీ విలేఖరికి అప్పజుముగ తెలిసినదే ప్రకటించెను. తాను ప్రజల నాఖరియు తపశుబోగ్గ లాంఛనము స్నేహితుల గృహములకు బోవుటకు ఆంధ్రము బెట్టదనియు రాజాగారు ద్వారము వద్దనే చెలిపిరి. ఆభావమును నేను మెచ్చుకొంటిని. మహాత్మాము సేవాతని బసకు పోయితిని. అనేకవిషయములగూర్చి స్నేహభావముతో సరదాగా మాట్లాడుకొంటిమి. అప్పడప్పుడు భేదాభిప్రాయములుగల రాజకీయ విషయములగూర్చి గూడ మాట్లాడితిమి.

సం|| రా|| ప్రభుత్వవిద్యార్థి వేతనములు

ఒక సవరణ

సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారు మిన్ హార్డవర్క్ సుసామ్యును యూనుపుకు (లక్నో) ఉపాధ్యాయనీ కిత్తును సాంచుటకును, పి. యన్. యన్. కతుక్వేసికి (లక్నో) ఉపాధ్యాయనీ పదవులను నేర్పుకొనుటకును, పి. యల్. శ్రీరామ్ తారాగారికి గణితశాస్త్రములో పరిశోధనలు సల్పుటకును, అజిత్ కుమారయ్యతాన వ్యవశాస్త్రముందు పరిశోధనకు సల్పుటకును విద్యార్థి వేతనము లొసంగిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్వయంరాజున్న రైలుబండిని
ధ్వంస మొనర్చుట

నిజము గాదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూన్ 7:—స్వయంరాజున్న రైలుబండిని
ధ్వంస మొనర్చుటకు ప్రయత్నించిన వారలు నిజముగాదని
యొ స్వయంరాజు నిందను మోపుటకు ప్రయత్నించిన వారు
చెరియవచ్చునని స్వయంరాజు వారి చెప్పుచున్నాడు.

రాజదండతులకు స్వాగతము

హార్మిలో నాడుండి రాగానే ఇచట రాజదండతులకు
స్వాగతమొసంగబడినది.

మరణవార్త

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

బస్తారు, జూన్ 7:—కాకా జి. పి. కాపి ఆను ఉ
ద్యోగిపాలములో 4 లేదీర్చాత్రి గుండుచెట్టు తాళి చనిపో
యెను. సులైనునియదగ్గర ఆత్మీయ కనుమపమివయన తటస్థిం
చినది.

చేంబర్రేకు బ్రయండుసంభాషణలు

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి సంబంధములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

చేంబర్రేకు బ్రయండు సంభాషణలు నిరాశంబరముగ
ఒక ప్రాముఖ్య హోటలునందు హృదయముగ జరిగినవి. వా
రిసవృత్తులు వెలుపలకు విన్పించెను. ఇతర ప్రభుత్వప్రతినిధులు
గూడ నుండిరి. కొంతకాలము మాట్లాడినపిదప ఇద్దరును చిరు
వగవుతో నిష్క్రమించిరి. ఇద్దరునుగలిసి మోటారులో వెళ్లిరి.
దేనిని ప్రకటించగూడదనుకొనినది.

సద్దారు హత్య

9 గురు ముద్దాయిల నుడిచియుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కెయిరో, జూన్ 7:—కుట్రదారులను గొంపోయిన
మోటారు ద్రవ్యమును దప్ప దత్తిన 9 గురికి ఉరికిరి విధింప
బడినది. విచారణ ముగిసినచేత కొంతమంది ముద్దాయిలు గోలగ
వీడిరి. కొందరు కొట్టుకొని ఏడ్చుమండలాగిని పోయిరి.
కుట్రదారులను బట్టి ఇచ్చిన ప్రాత్యయిడికి 10 వేల ఈజిప్టు
పానులను బహుమతి నొసగిరి.

మరాకో పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరివార్త)

పిత్తుల తీవ్రసంకులము

రీబెర్, జూన్ 5:—అబ్దుల్ కరీంగాడు ప్రెంచివారిపై
తీవ్రముగ తలదాచిరి. ప్రారంభమున ప్రెంచివారిని కొంచెము
వెనుకకు దూరిరి. తరువాత ప్రీడెట్ బద్దశనలు వచ్చి విజృంభిం
చెను.

రీడింగు ప్రభువు
ఇండియాకు వచ్చుట

మార్చిలో రోనాల్డు ప్రభువుని
రాజప్రతినిధిగ నియమించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూన్ 7:—డెయిలీ టెలిగ్రాఫు
పత్రికా విలేఖరిట్లు చెలుపుచున్నాడు—రీడింగు
బర్క్ హెడ్ ప్రభువు ప్రసంగములు చాల లాభ
కరముగ నున్నవి. కొద్దికాలములోనే రీడింగు ప్రభువు
ఇండియాకు తిరిగివచ్చును. మార్చిలో ఇతని
ఉద్యోగకాలము పూర్తయియును. అధికారాంత
మున ఇండియాలో నుండడు. రీడింగు ప్రభువునానే
రోనాల్డు ప్రభువు నియమించెదరని ధారాళ
ముగ జెప్పుకొనుచున్నాడు.

స్వాంగు హే సమ్మె

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూన్ 7:—సమ్మె అంతరించె ననుకొనవచ్చు
నని వార్తాపత్రికలు తలంచుచున్నవి. ఆసలు పరిస్థితులయందు
నుండిమార్పున్నట్లు గన్పించుచున్నది. వీధులందు చీనావారు
కాలంటీలతో భాత్యభాత్యమును జూపుచున్నార. కాని
పరిస్థితు లింకను నున్నితముగ నే యున్నవి. జారిద్యేవమును
అతివాదులు ప్రజ్వలిల్ల జేయుచున్నారు. దీనిని పునరుద్ధ
రించుటకు ఏమియు జేగజుక్కరలేదు. చీనా వాలంటీర్లపట్ల
విశ్వాసమును జూపుటయే ఈ అల్లరులలో విశేషము. ఒక
నూరుమంది మాత్రము సమ్మెదారుల తిట్టులకు తాళలేక
పోయిరి. అల్లరి అడగిపోవుటయు యునైటెడ్ స్టేట్స్ యుద్ధ
వాక వచ్చుటయు ఒకేకాలమున తటస్థించెను. కుయియానో
దగ్గర విద్యార్థులు సమ్మెపై ప్రయత్నించు చున్నారట
స్వాంగు హేకు ఇంకొక 4 యుద్ధకాలు పయనమైనవి. రెండు
క్యాంటనుకు బహులుదేరినవి.

స్వామాన్ దీప్తగవు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

వీశేన్సు, జూన్ 7:—స్వామాన్ దీప్తగవు విప్లవకా
రులు ప్రభుత్వ భవనములను బట్టుకొనిరి. ఆధికారులను అరెస్టు
జేసిరి. గాలి నునుండి బందీలను విడుదలజేసిరి. బొక్కసమును
గొల్లగొనిరి. ఇదిరాచక్యములకు సంబంధించినదోలేకదోంగలు
జేసివనియో స్పష్టముగ తెలలేదు. కాని నాయకులు గ్రీకు ప్ర
భుత్వమును రాజీనామా నీయగోరుచున్నారు. (కొత్తపిన్నిక
లను జైలునలే ననుచున్నారు. ఇదంతయు ఉత్త శబదరించినను,
దీనిని త్వరితగతిన అడంచుటకు ప్రభుత్వము నిశ్చయించుకొనెను.
దీనిలోపమును చుట్టజేయుటకు నాకాదళమును బంపిరి.

వెర్నెయిల్ను ఒడంబడిక

ఇటలీపార్ల మెంటు ధ్వంసపరుచుట

రోమ్, జూన్ 8:—వెర్నెయిల్ను న్యూయార్లీ ట్రియన్స్
ఒడంబడికలను ఇటలీ పార్ల మెంటువారంగీకరించిరి.

జర్మనీలో ఆయుధములను
తగ్గించుట

మిత్రమండలి కోర్కెలు

లండన్, జూన్ 5:—18 నిమయములందు జర్మనులు
వెర్నెయిల్ను ఒడంబడిక ప్రకారము ప్రవర్తించలేదని మిత్ర
మండలి చూపుచున్నాడు. ఈ క్రిందినిమయములను ఇంకను
జేయవలసి యున్ననుచున్నాడు:— పోలీసునిశ్చయము 180000
నుండి 1,50,000 మందికి తగ్గించుటను. నైతిక స్వభావము
దీనికి ఉండరాదు.

2. కొన్ని ఫ్యాక్టరీలను ఎత్తివేసి నాశనమొనర్చవలెను.

3. జర్మన్ మైకామందు జర్మనుసేబ్యుండిని మరల ఏ
రూటుజేయవలెను. యుద్ధమునకు పూర్వమున్నట్లు చేయవలెను.
పరిపాలకవర్గమును తగ్గించవలెను.

4. లైశ్మెల్ నైతికపరిస్థితులను దిద్ది మంచిపరిస్థితులను
సాధించవలెను.

5. రివిస్యారు నైమ్యులో కొద్దికాలము మాత్రమే చేరు
పద్ధతి నెత్తివేయవలెను. యుద్ధసానుగ్రిలో దొంగవర్తకమును
ఆపుజేయవలెను.

మిత్రమండలి అనమంజనపు కోర్కెలు

లెడ్జి, జూన్ 5:—మిత్రమండలిలేఖ జర్మనీకి ఘో
రముగ దోచి ఆశ్చర్యమును గలుగజేసెను. ప్రభుత్వమువారు పరి
స్థితులను నిరఃతాపముతో జూచిరనుచున్నారు. మిత్రమండలి
కోర్కెలు హాస్యాస్పదములుగను అల్పవ్యభివము గల్గివగను
నన్నవనుచున్నారు. నిశ్చయముగ కొన్నిటిని నిరాకరించెదరు.
పోలీసువారి తలకు వేసికొను ఉత్సాహమును తీసివేయునని
మిత్రమండలి కోరుట అశాస్త్రముగ నున్నదనియు ఆయుధ
యూరపుకాంతికి ముప్పునుగలుగజేయుననియు జర్మనుప్రభుత్వ
ప్రతినిధి చెలియజేసెను.

లెడ్జి, జూన్ 6:—జర్మనీ మిత్రమండలిలేఖను తక్ష
ణము జాగ్రత్తగ పరిశీలించుటకు సంసిద్ధులుగనున్నారు. తాము
చేయవలసిన ధర్మములను నెరవేర్చునరట, వెర్నెయిల్ను ఒడంబ
డికలో దేని సంగతులను జ్యూని ఆలోచించదు. కాశ్యతచును
కాంతినే ప్రభుత్వమువారు కాంతించుచున్నారు. మిత్రమండలి
జర్మనీలో ఎంకవరకు ఆయుధవిస్తన మాయనో ఎటుగరని
వారి లేఖ చాటుచున్నది.

తురుష్క రాజద్రోహ విచారణలు

లతుపికూగారిని మరల అరెస్టుజేయుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరివార్త)

కాన్స్టాంటి నోపిట:—జూన్ 4 నిరుడు సంవత్సరము
స్థానిక న్యాయనాది సంఘాభ్యుత్థుడైన లతిపికూగారిని మరల అర
స్టుజేసిరి. వీరితోబాటు ఇంకొక 10 మంది తురుష్క ప్రము
ఖులను బట్టుకొనిరి. ప్రస్తుతపాలనముపై కుట్రబన్నుచున్నారని
అరెస్టుచేయబడిరి.

ఇంకను ఆకుండనేరు గారిని వెదకుచున్నారు.

ఆస్ట్రేలియా నాకామ్యము

బ్రూన్ గారి ప్రకటనము

మెల్బోర్న్, జూన్ 6:—రెండవ రాసంధున ప్రభుత్వ
మువారే కామన్వెల్త్ నాకామ్యమును తెల్పుకొనుటకు నిశ్చ
యించుకొనిరి.

అనవసరముగ నాకలను ఎత్తివేసి విక్రయించి కొత్త
వాటిని కొనెదమనియు మాటిమాటికి సమ్మెలు లేవందే సాక
ర్యముగ నుండుటకు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటు జేయుచున్నా
రు. మధ్యవర్తిత్వమునకు పాటుబడుచున్నారు. ఈయుపా
యము నిరర్థకమునచో యూనియనును సహాయనిరాకరణము
నవలంబించుచో ప్రభుత్వమువారు ఈమార్గమును బ్రతిఘటించి
మార్పులని నచ్చును. లేదా ఎట్టి పరతులు లేకుండు విక్రయించ
ని యుండును.

బెరిను వైమానిక పోల్లు

ఇంతవరకు పోల్లపల్లెను 19 విమానములలోను ఒక్కటి మాత్రము 10 నెలలు 11 నెలలుగా 600 మైళ్లదూరమునకు నడుచుచున్నది.

నాలవపర్వతము తక్కినవిమానములగుండె మరమ్మ తయినపిదప రేపటిదినము పయనమగుదురు.

స్ట్రీన్స్ వర్తకసంఘము

అవాంతరము తొలగుట

బెర్లిన్, జూన్ 5:—స్ట్రీన్స్ వర్తకసంఘము పడిపో నుండ పెద్దబ్యాంకులను రిచిస్ట్రీయేషన్ సహకారముతో తోడ్పడెను.

గనుల పనివాండ్ల సంఘము

అధ్యక్షునియెన్నిక

లండన్, జూన్ 5:—హార్వర్డు స్మిత్ గారధ్యక్షులుగ ఎన్నికొనబడిరి.

కెయిరో కమ్యూనిస్టులు

ఇంకొక యిద్దరిని అరెస్టుజేయుట

కెయిరో, జూన్ 2:—ఇంకొక యిద్దరు కమ్యూనిస్టు లను అరెస్టుజేసిరి.

బ్రిటిష్ ప్రచారకు డాక్టరు ఇండియానుండి ఈజిప్టుకు వచ్చి మరాతోకు పోయినట్లు తెలియుచున్నది.

హ్యంగుహే ఆల్లరులు

క్యాంటన్, జూన్ 6:—నిన్న సాయంకాలము పోరాటము ప్రారంభమయెను. క్యాంటన్లు యుద్ధానికి సగరమునుండి వెడలగొట్టిరి.

సర్వత్ర సమ్మెగట్టవచ్చు ననుచున్నారు.

హాంకాంగుతో తంతిప్రచార మాపు జేసిరి. లోక్ మో విద్యార్థులు గోరిన కోర్కెలను విదేశాంగ ప్రభుత్వము నిరాకరించెనట.

నిన్న చెప్పినవాకను మరల పరిశీలన జూచిగాని సంపరని తెలియుచున్నది.

ప్రాసూరిక కిష్టపరిశీతులు

కెయిరో గారి ఏర్పాటులు

సాంఘికవాదులతో రాజీ

ఫ్రెంచి బెర్లియం కరెన్సీ వెలుగు ఎన్నడు కనివిని ఎరుగనట్లు చాల అడుగంటినది.

విదేశీమారకము ప్రకారము కొనుటచే ఫ్ర్యాంకు ధర పడిపోయె ననుచున్నారు.

సాంఘికవాదుల అసంతృప్తి

సాంఘికవాదులు కెయిరో గారి యేర్పాటులను సంతృప్తితో జూచుటలేదు. ఆక్షేపించు చున్నారు. ఇంకను మూలధనముపై పన్నును విధించవలె ననుచున్నారు. ఇద్దరికిని రాజీనామములు ప్రకటించు జరుగుచున్నవి.

కెయిరో గారి ఏర్పాటులు కడుసాహసముతో గూడు కొన్న జూదపు ఆటవంటివి న్యాయాయుక్తులలో నున్న ట్రిబ్యూ ను ప్రతిక వ్రాయుచున్నది. ఇంతభయముతో ఎవరును ప్రయత్నించుట లేదు. పన్నులభారమును ఒప్పుకొనుటకును ఫ్యాంక్తుధర తగ్గిపోవుటకును అంగీకరించు నట్లు జేయుటకు ఇట్లు జేయుచున్నారేమో యనుచున్నారు.

ప్రభుత్వమునకు ముప్పు రాకుండజేయుటకు ఆర్థికసంఘమువారు పార్లమెంటువారును రాజీగ వనిజేపెడరట.

ప్రాపంచిక యాత్రికుడు

ఆస్ట్రా, జూన్ 4:—ఉదయం 6.55. బొంబాయి బాల్ థాట్ పార్థాయుడు వాచారు గారు త్రొక్కుడుబండిమీద ప్రపంచముట్టును సేను ఆస్ట్రా జేరిరి. వార్షిక కేసుమన్నారు. అచ్చటనుండి ఇంగ్లండు కేగెదరు.

శ్రీశ్రీ గ్వాలియరు మహారాజు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూన్ 5:—గ్వాలియరు మహారాజు చని పోయెను.

ఉత్తరక్రియలు

5 వ తేదీ సాయంకాలము గ్వాలియరు మహారాజు చని పోయెను. రేపు సాయంత్రము దహనము చేసెదరు. హిందూధర్మ ముప్రకారము అవరకర్మము జేయుచు మహారాజు కుటుంబము గోరుటచే ఉత్తరక్రియలను హిందూశాస్త్ర ప్రకారమే జేసెదరు. గ్వాలియరు మహారాజుగారు ఆస్థికమరణము పాలైరి. మొన్నటివరకు ఆయన ఆరోగ్యము యశస్విని గాంచుచునే యున్నవారు. కాని నిన్నటిదినము ఊపిరితిత్తులు పాడయినవి. ఆగాఖాన్, కొలహాపురం, బహోడా మహారాజులు దహన సంస్కారముల కేగదరకున్నానున్నారు.

బెలియం ప్రభుత్వకష్టములు

ఇంకొక మంత్రివర్గము

లండన్, జూన్ 4:—మరల మంత్రివర్గము నేర్పాటు జేసి ప్రభుత్వకష్టపరి తులన మాన్యుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

వాతావరణ సితి

1925 సం॥ జూన్ 5-వ తేదీ సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గోపాలపురం	విశాఖపట్టణము	కాకినాడ	మచిలీపట్టణము	కర్నూలు	బళ్లారి	కడప	నెల్లూరు	మద్రాసు	కడపూరు	సేలము	కోయంబుత్తూరు	తిరుచనాపల్లి	నాగపట్టణము	మధుర	పాంబట్	తిరుపత్తూరి	తిరుకొండము	కొచ్చిన్	కాలికట్టు	ముంగలూరు	తెంగళూరు	మెదకూరు	కొడైకనూర్
ముఖ్యజిల్లాలు	గోపాలపురం	విశాఖపట్టణము	కాకినాడ	మచిలీపట్టణము	కర్నూలు	బళ్లారి	కడప	నెల్లూరు	మద్రాసు	కడపూరు	సేలము	కోయంబుత్తూరు	తిరుచనాపల్లి	నాగపట్టణము	మధుర	పాంబట్	తిరుపత్తూరి	తిరుకొండము	కొచ్చిన్	కాలికట్టు	ముంగలూరు	తెంగళూరు	మెదకూరు	కొడైకనూర్
గోపాలపురం	92.2	81.8	...	...	0	44.96	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
విశాఖపట్టణము	93.6	83.5	...	...	0.29	87.09	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
కాకినాడ	94.5	80.8	...	...	2.85	89.09	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
మచిలీపట్టణము	101.1	83.4	...	...	0.59	41.59	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
కర్నూలు	100.2	79.1	...	...	0	26.01	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
బళ్లారి	97.9	76.5	...	...	0	20.51	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
కడప	108.2	83.8	...	...	0.30	81.28	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
నెల్లూరు	102.7	83.5	...	...	0	87.98	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
మద్రాసు	101.9	83.1	...	...	0	50.74	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
కడపూరు	98.0	81.2	...	...	0	52.94	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
సేలము	99.0	76.1	...	...	0.02	89.80	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
కోయంబుత్తూరు	88.7	72.7	...	...	0.05	22.49	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
తిరుచనాపల్లి	101.6	80.1	...	...	0	88.18	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
నాగపట్టణము	102.6	81.0	...	...	0	54.98	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
మధుర	102.5	80.7	...	...	0	88.58	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
పాంబట్	92.2	81.7	...	...	0	87.00	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
తిరుపత్తూరి	...	...	...	...	0	28.84	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
తిరుకొండము	85.1	77.3	...	...	1.21	64.51	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
కొచ్చిన్	87.4	75.7	0.45	4.75	114.51	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
కాలికట్టు	85.7	76.1	0.20	4.50	117.16	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
ముంగలూరు	84.9	74.1	0.38	10.41	125.68	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
తెంగళూరు	89.6	87.3	0.02	0.21	85.87	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
మెదకూరు	71.0	64.6	0.15	3.09	125.46	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
కొడైకనూర్	69.3	52.9	...	0.45	62.18	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...

సర్కారులు:—వర్షణమున మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. ఉత్తరమున దట్టముగ నున్నవి. మచిలీపట్టణములో ఆర్ద్రత చాలకత్తున. అచట రాత్రినేమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వర్షణ:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. కర్నూలులో ఆర్ద్రత తక్కువ. కత్తివల్లికి మామూలుగ నున్నది.

కర్నూటకము:—నెల్లూరులో మేఘము లోక మోస్తరుగ నున్నవి. తక్కినచోట్ల పలుచగనన్నవి. ఆర్ద్రత చాల తక్కువ. మద్రాసులో పగటివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

పడమటి తీరమున కొన్ని చినుకులు పడవచ్చును. కాని మొత్తమువీధి ఎండ తీక్షణముగ నుండగలదు.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూ,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

హాజియా త్ర

మొదటి యాత్రికుల ఓడ సాడను రేవునందు ఆపుచేయుట

మాలానా షాకతాలీగారి నేటుమెంటు

బొంబాయి, జూన్ 6:—జూన్ 5వ తేదీన 1.50 నిమిషములకు పోర్టు సాడను రేవునందుండి మాలానీ నీకమారు ఆహ్వానితుడగు గారి దిగువ ప్రకటించిన తంతి సంపెనని సేతు మాలానా షాకతాలీగారు వ్రాయుచున్నారు:—

“సముద్రము మీదుగ ఆమీరు ఆలీగారు రబీగారేవును స్వాధీనముచేసి కొనుటకు ముట్టడివేసి బాంబులను ప్రయోగించుచున్నాడని చెల్వి ఎస్. ఎస్. జహంగీరు ఓడ ఆపుచేయబడెను.”

ఓడయేజంట్లగు టర్నరు మారినను కంపెనీకి తనయిప్పింపబడిన గారంటీ పరస్పర సంబంధకైన దనియు, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము సముద్రముమీద ప్రయాణముచేయు యాత్రికులను నిరంధ్రముగ దీసికొన పోవ వలసియున్న దనియు మాలానాగారు వ్రాయుచున్నారు. ప్రాత ఓడలను రబీగానుండి, ఆమీరాల్ దీసి జేయునట్లు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము చేయవలయుననియు, రబీగారేవునందు యాత్రికులను సురక్షితముగ దింప యేర్పాట్లు చేయవలసియున్నదనియు తేనియెడ కన్పిడాలిత్తు రేవులందు యాత్రికులను దింప యేర్పాట్లు చేయవలయుననియు మాలానా షాకతాలీగారు చెల్విచున్నారు.

జహంగీరు ఓడ వివరములు

హాజియాత్రికులను దీసికొనిపోయిన టర్నరు మారినను కంపెనీఓడ జహంగీరు రబీగారేవును రెండువందల మైళ్లదూరమందు సాడనురేవునందు ఆపివేయబడును. ఒక ఆరదినములో ఓడ రబీగారేవును ప్రయాణముచేయుటకు పట్టును. జహంగీరు సాడనురేవులో ఉన్నదనియు, ఓడకట్టెను కంపెనీ యేజంట్ల నకు వార్తసంపెట్టు విచారణచేయగ దెలియుచున్నది. రబీగారేవునుబోవుట నిరపాయమైనచో యాత్రికులను దప్పకుండ ఆరేవునందు దింపును. మాలానా షాకతాలీగారు నూచించిన రీతిని కన్పిడాలి, తీర్పురేవులకు వెళ్లవలసియున్న యెడ ఓడ రబీగామీదుగ పోవలసియున్నది. కన్పిడాలి, తీర్పురేవులకు రబీగాకు ఆవతలి వైపున నున్నది. 294 స్త్రీలను గలుపుకొని 908 మంది యాత్రికులతో మే 19వ తేదీన బొంబాయినుండి జహంగీరు ఓడ రబీగారేవును ప్రయాణమయ్యెను. కరాచీ రేవునందు సుమారు 250 మంది యాత్రికులు ఓడ యెక్కిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాజద్రోహపు నేరము

కలకత్తా, జూన్ 6:—నేనువాధ గంగూలీ అక్షయ కుమారగుప్తాగ రలపై మోపబడిన రాజద్రోహపు నేరము విచారణ గావించుట సేతు ప్రారంభమయ్యెను. మొదటి మద్యాయి రాజద్రోహమును బురికొల్పుచున్న “ఓప్టాల్ చక్ర సమ జనిష్ట వము—విద్యార్థులసంఘము” అను పుస్తకమును వ్రాసెననియు, రెండవమద్యాయి యగు దానిని ప్రకటించెననియు గవర్నరు మెంటు ప్లీడరు గుప్తా చెల్వెను. గవర్నరు మెంటు ఈ గ్రంథమును అమ్మగూడ దని ఆంక్ష వేసినపిదప ఫరీదుపురముందు ముద్దాయాలు అమ్మినని గవర్నరు మెంటు ప్లీడరు చెల్వెను. కొంతమంది సాక్షుల వద్దనుండి సాక్ష్యము దీసికొనినపిదప తేను వాయిదా వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

ద్వారంపూడి వెంకయ్యగారి రైన్ మిల్లులో రమారమి రెండుసంవత్సరముల క్రిందట మేనేజరుగా నియమింపబడిన చింతా బాపయ్యగారి కుమారుడు సోమిరెడ్డిగారి మాణిజ మెంటు కడు దురన్యాయముగాను లెక్కలు యానట్లు తప్పులు గాను మిల్లులోలాకు చాలసామ్యు అపహరించినట్లుగాను స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. గాన ఆయనను మామిల్లును మాణిజుడు ఉద్యోగమునండి 1 వ జూన్ 1925 సంవత్సరము తేదీనుండి తొలగించడమైనది. ఈయన మామిల్లునిమిత్త మని చెప్పిచేసిన ఋణములకు మేము యెంతమాత్రమును జవాబువారులము కామని యిందుమాలముగా ఎల్లరక తెలియజేయడమైనది.

ద్వారంపూడి మాణిక్యము చాల్లు.

పూనా ప్రాంతపుల దొంగతనము

నే పొకసాక్షి మాత్రమే విచారించబడెను.

పూనా, జూన్ 6:— పూనా జైలరుల పోస్టు ఆఫీసు నుండి రూ 2400/- సొమ్మును అపహరించినారని పూనా పోస్టు మాస్టరు జి. సి. యస్. లాంఘటిన్ గారును, డిప్యూటీ క్యాష్ ట్రెజరరు యస్. బుధాకరును, శతబాబాయను (బుధాకరు అసిస్టెంట్) నేడు కాంటన్ మెంటు మేజిస్ట్రేటు పి. సి. క్లైవింగుగారి యెదుటికి తీసికొని రాబడిరి. అసలు జైలరులు పోస్టు ఆఫీసులో పోయిన సొమ్ము మొత్తము రూ 6257/- కాని యీ ప్రాంతపుల ప్రాంతపుల తాలూకా పోయిన రూ 2400/- సొమ్ము విషయముననే నేరారోపణ చేయబడినది.

జైలరులనువారి తండ్రిన ప్రభుత్వ వ్యాయాది కె. టి. గుప్తాగారు నిలువబడిరి. చక్రవర్తి యస్. ఎ. ఎ. బాస్. కె. యస్. గుప్తాగారు నుద్దురు ముద్దాయిలతరపున నిలువబడిరి. నే పొక సాక్షి మాత్రమే విచారించబడెను.

బొంబాయి డిప్యూటీ పోస్టు మాస్టరు జనరలు కె. తం చిగారు చాలనేపు వరీక్షించబడి జైలరుల పోస్టు ఆఫీసులో ప్రాంతపుల పుచ్చుకొని మామూలుగా అమృతధర్మమును, ప్రాంతపులను డబ్బులొనిర మార్పుపద్ధతియును ప్రాంతపుల నిలువలెక్కల విషయము లన్నింటిని తెలియజేసి యిట్లనెను:—పూనా పోస్టు ఆఫీసులో పోయిన ఏప్రిల్ 1 తేదీనుండి ఒక క్రొత్తపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టుటవలన ఈ మొదటి బయటికి వచ్చినది. ప్రాంతపుల అమృతమున కంట్రాక్టురు చార్జీ పుచ్చుకొనుటకు ముందు యీ క్రొత్తపద్ధతివలన ప్రాంతపులకు క్యాష్ బాలెన్సును తనిఖీమావలసి వచ్చెను. ప్రస్తుతము రూ 5000/- విలువగల ప్రాంతపులను నిలువలో నుంచకొనవచ్చును. మార్చి 31 తేదీన రూ 8883/13/6 లోటు కనబడగా ఏప్రిల్ 1లోనికి చేరిన మొత్తములలోనికి దానిని మార్చి రాబట్టుటవలన మొత్తముల పట్టి మీదికి దానిని లాగుకొనివచ్చిరి. ముద్దాయియైన పోస్టు మాస్టరు లొకసారి మాట్లాడుదు యీసాక్షి లొకజాబు నిచ్చెను. కాని ఇతర ముద్దాయిలతో మార్గొనబడిన సంగతి ఒప్పుకొనలేదు. ఇదము తెల్లు వచ్చినచో ఆత జేసమాధానమును చెప్పలేదు. (ఆ. ప్రె.)

కూరాగ్రే సరుల వర్ధంత్యుత్సవము

హిందూ మహాసభ యేర్పాటుగావించెను

లాహోరు, జూన్ 6:—లాహోరు హిందువులు కూరా గ్రే సరుల వర్ధంత్యుత్సవమును ఈయేడు మొదటి పర్యాయము సల్పిరి. హిందూ మహాసభచే సమకూర్చబడిన బహిరంగసభ యందు మహారాజా ప్రతాపసింగు బంధాబహదూరుగార్ల వర్ధంత్యుత్సవము శివాశిమహారాజుగారి పట్టాభిషేక పు దినోత్సవము జరుపబడెను. చాక్లరు గోకుల్ గార్ల ధ్యక్షతవహించిరి. విషమా ప్ధం దీక్షారక్షణములు హిందూ సంఘాద్ధరణ మునకు గావించిన మహాపరకారములను వివరించుచు ఉపన్యాసములు గావించబడెను. ప్రతి సంవత్సరమును వర్షికపు బుత్సవములు సల్పుటకు తీర్మానింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

వెంట్రి ఫిల్లు మోసము కేసు తీర్పు

కలకత్తా, జూన్ 6:— ఫిల్లు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు రామ్మహర్ గారు 1. కాలిన కాంచెలు రాజును, 2. డడ్డి కాంచెలు రాజునని. నోరాకంచెలు రాజునని సరిగర్తపై గల మోసము కేసును విచారించిరి. 2, 3 ముద్దాయిలను విడిచిపెట్టిరి. మొదటి ముద్దాయి, ఫార్వర్తేషి మోసము జేసిన నేరము క్రింద 2 ఏండ్లు కఠినశిక్ష నిధించెను. తీర్పునం దిట్లు బరిపిరి:—

సాక్షులు ప్రకారము ముద్దాయికి లండను గామాంటు కంపెనీవారి యెజుటుగా అధికారము లేదు. ఆయన క్లాగేము లన్నియు ఆ కంపెనీతరపున ఆచ్చొత్తించి పలువుర మోసగించెను. ఒక శేఖను ఫార్వర్తేషి మోసార్థు విలియమ్సుగారిని మోసగించెను. పోర్టు కమిషను గారినిగూడ మోసగించుటకై వానిపేరన కొన్ని ఫిల్లులు తీసివట్టుగా (15 వ ఎగ్జిబిటును), అసత్యప్రకటనను గొనితెచ్చెను. అందుచే కాలిన్సు కాంచెలు రాజునని, 1 వ ముద్దాయి పీసలుకొడు 420 పెక్షను ప్రకారము శిక్షార్హుడు. 2 ఏండ్లు కఠినశిక్ష సనుభవించును. 2, 3 ముద్దాయిలు నిరోధులు. (ఆ. ప్రె.)

స్వరాజ్యసంపాదకునిచే కేసు దేశీయ దైనిక పత్రిక యగు

బసుమతి పత్రిక ఉపసంపాదకుడు కుమార్వణ ఉత్తరము గావలయున నుట

కలకత్తా, జూన్ 6:—బసుమతి దేశీయపత్రిక ఉపసంపాదకులకు క్యామలాలు గోస్వామిగారిచే దేశీయ దైనిక పత్రిక యగు స్వరాజ్య సంపాదకుడగు పర్. మరేంద్రనాథ దేవర్మీ గారిపై దేబడిన మానవత్వపు కేసు విచారణ ప్రారంభమయ్యెను. మానవత్వమునకు గారణమైన శీర్షిక మే 27-న లేదీ స్వరాజ్య పత్రికయందు ప్రకటింపబడెను. కేసుచేయుటకు పూర్వము పారబాటు సంభవించుటకు గారణమును మరేంద్రనాథ దేవర్మీ గారి తరపు స్పీడరు చెప్పెను. అట్టి పారబాటునకు స్వరాజ్య పత్రికయందు విచారమును తెలియజేయబడెను. కాని కుమార్వణపు ఉత్తరము గావలయునని ఫిర్యాది కోరుటచే కేసు వాయిదా వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి దేవతపుమెంటు శాఖ

కె. యస్. నారిమనుగారి నేరారోపణలు

ప్రభుత్వమునకును నారిమెనుగారికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు

బొంబాయి, జూన్ 6:—గత మార్చి బొంబాయి శాసనసభయందు స్వరాజ్యవాది యగు కె. యస్. నారిమెను గారు బొంబాయి దేవతపుమెంటు శాఖనిమిత్తము వెచ్చింప దలచిన మొత్తమును దగ్గించవలయునని ప్రతిపాదించునప్పుడు యీశాఖయొక్క సీనియరు అధికారి లంచమును దీసికొనినట్లు రుజువుచేయుటకు తమవద్ద ఆధారములు గలవని చెప్పెను. దొర తనము నారిమెనుగారి పంఢమును అంగీకరించెను. నారిమెను గారివద్ద నున్న ఆధారములను బట్టి చర్య దీసికొనబడు ననియు దొరతనము నారిమెనుగారికి శేఖ నంపెను.

న్యాయమును యిచ్చుటయందు ప్రఖ్యాతివహించినట్టి యొక అధికారిని యీ నేరారోపణములకు సంబంధించిన వ్యవహారములను విచారించుటకు ప్రభుత్వము సమకట్టెను. విచారణ గావించుటకు ఏర్పాటుచేయబడెనన్న ఉద్యోగ నిష్పక్షపాతముగ నుండబాలడనియు, తమకు నీయుబడిన సౌకర్యములకును నేరస్తుల కీయుబడిన సౌకర్యములకును భేదము లేదనియు నారిమెను గారు చెప్పిరి. కాబట్టి నారిమెనుగారికిని దొరతనమునకును మధ్య జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ప్రకటింపుటకు దొరతన మంగీకరించెను. (ఆ. ప్రె.)

మితపాన ప్రచారకుల ఆక్షేపణలు

లాహోరు మునిసిపలు సంఘపు తీర్మానము

లాహోరు, జూన్ 6:—మదన సాటకాలలందు మద్యమును విక్రయించుటకు గతమందు నీయుబడిన రై సెన్సుకు గొట్టి వేయుచు నేటిసభయందు లాహోరు మునిసిపలు సంఘము తీర్మానించెను. సాటకాలలందు మద్యమును విక్రయించుటకు నీయుబడిన రై సెన్సులను తీవ్రముగ ఆక్షేపించు నిరీషల చెక్కు ఆక్షేపణలను మితపాన ప్రచారకులు గావించిరి. (ఆ. ప్రె.)

బీజ్ బండ్:—నీరై పోయిన పీర్మును గట్టి పరచుటకు లోకప్రసిద్ధి తెందినది. స్వప్నముందుగాని మాత్రముతోగాని పీర్ము స్థలితమనుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యవ్వనతమొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సంసారముఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతానం కలుగుజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ|| 1-కి రూ 2-0-0 వి. పి. చార్జి వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం, 13 బై రాగిమతంపీథి, మద్రాసు.

గుత్తి అదనపు పోలీసు

దిల్లీ కేళసిల్లా గా రిట్లు తంఠినిచ్చుచున్నారు.

విరోధియను నిధిలు ఉద్యోగిచే విచారించవలెననిగోరుచు తంఠినిచ్చుటతోబాటు, నేను గుత్తితాలూకాలో అదనపు పోలీసు నియమించుట ఉచితముగావాయను విషయమును ఒక న్యాయాధికారియు, ఇరువురు ఉద్యోగతర దేశీయసభ్యులు గల విచారణసంఘమును నియమించవలెనని ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సుజేయుచు శాసనసభలో తీర్మానము ప్రవేశపెట్ట నోటిసు నంపితిని. గౌరవనీయులగు సభ్యు లితరులుగూడ కొంద రంపియుండిరి. పలువురు సభ్యులును, ప్రజాప్రతినిధులును మహజురల ద్వారా తెలిపియుండుటచే నేడుదకమండలములో నున్న గవర్నరుగారి కీదిగువరితని తంఠిసంపితిని:—“గుత్తి తదితర 25 గ్రామముల నివాసులు, న్యాయోద్యోగిచే విచారణ ప్రారంభించినందులకు కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నారు. విచారణసంఘమును నియమించుమని తిరిగి విన్నవించుకొనుచున్నారు. కర్నీ గారి సహాయముగా మరియెరువురు ఉద్యోగతర దేశీయులను నియమించినచో చాల సంతసించెదరు.”

తుపానునలన నష్టములేదు

విశాఖపట్టణపు జిల్లా కలెక్టరురిపోర్టు

ఉదక మండలము, జూన్—తాలూకా అధికారాలంపిన రిపోర్టులవలన యిటీవలితుపానువలన జిల్లాయందలి పంటలకుగాని, జలాధారములకుగాని నష్టమునాటిల్లేదు అని విశాఖపట్టణపు జిల్లా కలెక్టరు చెప్పుచున్నాడు. గోలుగొండ, అరుంగవరపుకోట తాలూకాలందు గల కొన్ని చెరువులగట్లు తెగిపోయెను. కాని మరమత్తుచేయుటకు వెంటనే యేర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

పశ్చిమోత్తర రైల్వేసమై

రైల్వేబోర్డు సమాధానము

నాగపురము, జూన్ 6:—అఖిలభారత కార్మికసమితుల సహాయకార్యదర్శియగు చిత్తలంగారు పశ్చిమోత్తర రైల్వేసమై విషయమై నిచ్చిన తంఠికి సమాధానము రైల్వేబోర్డునా రిచ్చిరి. కార్మికసమితి సభయొక్క సహకారము చేసెదమని చెప్పుటకు ప్రభుత్వము సంతసించు చున్నదనియు, దొరతనము యీవిషయమున కలుగజేసికొనుట భావ్యముకాదనియు, పశ్చిమోత్తర రైల్వే పరిపాలనము సదా కలసి వ్యవహరించుచున్న బాధ్యతగల సమైక సమైక్య గర్హించుచున్నదనియు రైల్వేబోర్డు సమాధాన మిచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

మార్పు లేదు

లాహోరు, జూన్ 6:—పశ్చిమోత్తర రైల్వే సమైక్యట్టు నందు ఆవంతయు మార్పు లేదు. పశ్చిమోత్తర రైల్వే సమితి కార్యదర్శిపేర సమైక్యదారులయెడ సానుభూతిని చెప్పుచు బొంబాయి బరోడా సెంట్రలు యిండియా రయల్వే గ్రేటుయిండియను పెనిన్సులారు రైల్వే క్యాపిటలు తంఠి నంపిరి. ఆలస్యమిక చేయకుండ ఈ విషయమును పంచాయితీసంఘమునెదుట బెట్టవలసినదని యేజెంటును వారు గోరుచున్నారు. బొంబాయి పోర్టుట్టు సమితి కార్మికులు ఇట్టి తంఠినే యిచ్చిరి. (ప్రె.ఆ.)

సుత్రాపూరు పోలీసు దౌర్జన్యము

డక్కా, జూన్ 7:— నిన్న సాయంకాలమున సుత్రాపూరు బజారులోను, ఆమ్బుల్ ప్రక్కలను పోలీసువారు చాలా మంది నరెస్తుచేసిరి. నిన్న మధ్యాహ్నమున నొక పోలీసుద్యోగి బజారునుండి వెచ్చుచుండగా, ఆక్రిందటి దినమున పిర్యారును రికార్డుచేసేబప్పుడు తానాలోని మనిషిని త్రోసివేడవే కారణమున, కొంతమంది మనుష్యు లాతనిపైబడి కొట్టబోయిరి. వెంటనే తానాలోని పోలీసుద్యోగులు కొంతమంది లాటీలతో అచ్చటికివచ్చి చాలమంది మనుష్యులను కొట్టిరట. పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడును కొంతమంది పెద్ద మనుష్యులును కలిసి పోలీసు నూపరిం పెండెంటు వద్దకు వెళ్లి పోలీసుశాఖవారినే విచారించుమని అడిగిరి. కొట్టబడినవారి వనేకమంది పోలీసు నూపరిం పెండెంటు బార్లనుగారు విచారించి కొన్ని యిండ్లను సోదాచూచి వారి సాక్షులును తీసుకొనెను. (ఆ. ప్రె.)

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని నెత్తులకుమంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడేశ మాలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాతి మైనమందు. ఇది ఇప్పుడేపుడు తయారగుచున్న క్రొత్త మందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యాభ్యుతమా నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, బిళ్ళలు, బొట్టు లెఱువలు, మొదలగువాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా నెంటునే పనిజేయును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయితము పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును కఠిరాంగములకు అపారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి కిథిలపదార్థము లను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్నిపాపులో వారకును

తామరతైలము

తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది.

దంతచూర్ణము

కుండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

మోహినితైలము

వెండ్రుకలను పిండి నిగనిగలాడించును

కండ్లకు చలువచేయును

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి

రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బాల్

ప్రతిదివ్విత్తలి

తన అలోగ్యమును, విడ్డ లోగ్యమును చక్కగా బాపాడుకొనవలెను. తేనివో విడ్డయ్యావు ఆరోగ్యమునందు గొప్ప కష్టములు, చిక్కులు గలుగును. విడ్డ, తల్లి పాలపై ఆధారపడినవ్వకు

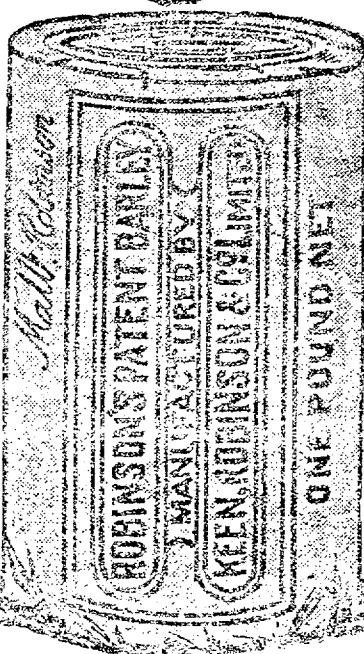
రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బాల్

తయారుచేయబడిన గంజి తేనె అల్పాహారమును తల్లి పుచ్చుకొనిన తనకు మంచి బలము గలుగుచున్నట్లు తెలియఁడు, మరియు విడ్డకు పాలు భారముగా యిచ్చుటకు వీలగును. తల్లి తన విడ్డకు పాలు యిచ్చుటలనవ్వకు

రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బాల్

తయారుచేయబడినగంజి అభ్ర, తేనె గడ్డి, తేనె పేకపాలు, తేనె దబ్బాపాలుతో చేర్చియిచ్చుట మంచిది. ఇది మిక్కిలి నుదురూరైన విడ్డలకునూడ మంచి చిక్క కై నిచ్చు ఆహారముగానున్నది. అయితే జైదులచే గొప్పగా నీళ్ళును చేయబడుచున్న రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బాల్ గానే ముందుతెను. పలుకూర సీమ నున్న మతో కలపచి, మిక్కిలి మలినముగా ముడు పెరల, చాల్లిన వాడుటను మానుడు.

No. 3.

వృత్తాంతలేఖలు

బందరు వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు ఉప్పెన

బందరు ఉప్పెనవల్ల సముద్రతీర నిలకడిండి చాల నష్ట పడినదని ఇదివఱకు వ్రాసియున్నాము. ముఖ్యపడవల యజమానులు చాలనష్టముపొందినట్లు తెలియుచున్నది. కొన్ని పోతులు నేసికొని వెల్లిన పడవల సమాచారము తెలియనేలేదు. ఒకటి, రెండు పడవలు సముద్రో నున్నవి మునిగిపోయి యజమానలకు కొన్ని నేలు నష్టము సంభవించినది.

బందరుపట్టణములో విద్యాసంస్థలు హైస్కూలు, కాలేజీ భాగానే యున్నవి. జాతీయకళాశాల విషయమై ఇదివఱకే వ్రాసియున్నాము. ఇక శ్రీ మేమూరి రాంజీరావుగారి పాఠశాలలు చాలనష్టము పొందినవి.

రాంజీ హైయర్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు

బందరులోని రోడ్డు రూప ముస్తాఖాను పేటలో కేవలము పంచమల విద్యార్థినిగొఱత ఫాసించిన విద్యాలయభవనము పూర్తిగ పడిపోయినది. దానివెనుక నున్న పరిశ్రమలకొరకు నిర్మింపబడిన పాకలునూడ పడిపోయినవి. నీలలో ఉన్న విద్యాలయ ఉపకరణములనూడ పూర్తిగ నష్టమైనట్లు వారు తెలుపుచున్నారు. ఇవన్నియు తిరుగ సమూర్థవలెనన్న మాడుకల పోతు ధనము వ్యయముచేయవలసియిందుననియు అందు ఒక్కవమ్మడియైనను తనవద్ద లేదనియు మిక్కిలి దీనముగా పలికిరి. ఈస్కూల్లనిమిత్తము ఇంతవఱకు తాము స్వంతధనము మాడు

నాలుగువేలవఱకు వ్యయపడినామని చెప్పినారు. ఇప్పటికి పనులైన సంవత్సరమునకు వైగా వారికి ఉచిత మని తోచివేరిరి అవిచ్చిన్నముగా నిన్నుబారుల విద్యార్థినిగొఱత పాకలలు రాత్రిపాఠశాలల ఫాసించి ఇతరుల తోడ్పాటు నిస్తారము గ తేకపోయినను మిక్కిలి పట్టునంతో నడుపుచుండుట తేలము బందరుపట్టణవాసులకు మాత్రమేగాక ఆంధ్రదేశమునందంతటను విశ్వమైయున్నది. మఱియు దీక్షకుల ఆభివృద్ధి నిమిత్తమై ప్రభోధము గలుగజేయుటకు 'దీక్షబంధు' అను వారపత్రిక నడుపుటయు అందునకు విశేషమే. ఈవిధముగ దీక్షతో నిమ్మ బాల్కనీధరగొఱతకు నిగంతయాయుగ కృషి పట్టుచున్న శ్రీరాంజీరావుగారి సేవకు విఘ్నము లగినందుకు మిగల విచారించుచున్నాము.

ఇప్పటికి నువూరు రెండు సంవత్సరములనుండి శ్రీరాంజీ రావుగారు పంచమల కొక ఉచిత భోజనసంఘి గృహము నేర్పాటు చేయబడు కృషిపట్టుచుండిరి. అందుకు మినవనేలు మొదలయిన వారివల్ల అబంధములు గలిగెను. కాని నేటి కది సఫలమై వారి అభీప్రాయ నెరవేరు స్థితియందుండెను. వారి స్కూలును హైస్కూలు చేయుటకును, ఏబదిమంది పంచమ విద్యార్థుల మచిలిభోజనసంఘిని యేర్పాటు చేయుటకును శ్రీరాంజీరావుగారిచే తయారు చేయబడిన విధానము అంగీకరించి నాలుగు రుబిరీ వేల రూపాయలను గవర్నర్ మెంటువారు ఇచ్చుటకు జరుగవలసిన కర్మకాండ యావత్తు ముగిసి కేవలము ప్రభుత్వపు టుత్తరువును వేదియున్న స్థితిలో యీనష్టము సంప్రాప్తించుటచే వారు మరింత నిరుత్సాహమును దుఃఖమును నొందుచున్నారు. వారు తనసంఘమును ఇట్టివిలే రిజిస్టరు చేయించి యొక కమిటీని యేర్పాటుచేసి యున్నారు. కాని ఆకమిటీ వల్ల తన సహాయము తోడ్పాటు కలుగుట లేదని వారివల్ల వినుటకు చాలవిచారము కలుగుచున్నది. ప్రస్తుతము వారు జబ్బుగానుండి నీరసస్థితిలో ఉన్నారు. భగవదనుగ్రహమువల్ల

వారికి పూర్ణాలోగ్యము కలిగి వారు తలపెట్టినకార్యములు నిర్విఘ్నముగ నెరవేరు గాక యిది కోరుచున్నాము.

మ్యునిసిపాలిటీ నష్టము

ఈ మ్యునిసిపాలిటీ అసలే నీటి, వర్షకవాహనము తక్కువ పట్టణాని స్థితియు ఎక్కువ. వీరిజనులు ఎక్కువ. పన్నులు నష్టరాలు ఎంత ఆధికముగనేడినను పట్టణమునకు కాపాడిన పోకర్లము లన్నియు నేర్పాటుచేసి నుంచికీతిలో నుంచుటకు సామ్య చాలులేదు. ఈ ఉప్పెన వైశ్యవస్థల వైశ్యవేషకా నజుల మాత్రమే నిచ్చి ఆనిపోయినది. తేనివో తీరిన నష్టము నాటిలేడిది. వారి ఉప్పెనకానిగొల రోడ్లప్రక్క నున్న వృక్షములు అనేక సంవత్సరములనుండి తేని కాఫోభాగలతో విరాజిల్లుచు పంపవలెయును నాన్వళ్ళులకు చల్లని నీరును ప్రసాదిం చు న వి పూర్తి గ పడి పోయింది. దీనివల్ల సంభములు చాదావుగ అన్ని నష్టమైనవి. రోడ్లు చెడిపోయినవి. మ్యునిసిపలు కట్టడములు కప్పులు వనైరాలు పోయి నష్టము చెందినవి. చాతులో ఉన్న మ్యునిసిపలు కొట్లు చాలనష్టము పొందినవి. కాని పూర్తిగ పడిపోలేదు ఈకొట్లు వనైరాలు చాతులో అడ్డకొఱకు మ్యునిసిపాలిటీ వారచే చేయబడినవి. అట్లెల్ల మ్యునిసిపాలిటీకి సొన్ను వచ్చుచున్నను చాతు అందునకు చాల భంగకరముగానున్నదని చాల పర్యాకాన్యము వ్రాసియున్నాము. మొత్తముమీద మ్యునిసిపాలిటీకి రు 20000/- వఱకు నష్టమైయునది వారు తెలుపుచున్నారు. శ్రీమానుమంతరాయ కిలావిగ్రహ సహాయార్థము

నాటక ప్రదర్శనములు

తెనాలి, నంటూరు, ఏలూరు, బందరులలో జరుపబడున శ్రీ హనుమంతరావు పంతులుగారి నిర్యాణానంతరము వారి పవిత్రనామము మాత్రమేగాక వారి మూర్తియు స్థిరస్థాయిగా ప్రజలయందు స్థావరమునకు నిలిచియున్నచో దేశోద్ధరణ కార్యములందు యువకులకు ఎక్కువ ప్రోత్సాహమును,

కార్యక్షేత్రము, త్యాగశీలమును పెంపొందజేయునను ఉద్దేశము కొంతమంది మిత్రులకు కలిగెను. అందుకు సామ్య సేకరించు నుద్దేశముతో ఆంధ్రదేశముందు మిక్కిలి భ్యాసించిన నాలు క సంఘములను తత్వచూడక ప్రదర్శనము నివ్వమని కోరగా వారు సమ్మతించిరి. కాని మామిత్రుల కృషిలోపముచేతనో దేశసంఘములవారి కవకాశములేకనో మరి యేకారణముచేత నైనను సామ్య ఒక్కదమ్మిడియైనను ననూనాకాలేదు. మీరు మిక్కిలి రైలుఖర్చులక్రింద తిరిగినవారికి వందరూపాయలవఱకు ఖర్చు అయినది. ముఖ్యముగ విద్యావంతులు గల తెనాలి రామ విలాససభవారు ఎక్కువకు సహాయముచేయుటకు నిశ్చయించిరి. కాని వారికి అంతరాయములు తలపించుటచే వెంటనే వాగ్దా నము చెల్లించుటకు వీలులేకపోయినది. తిరిగి ఇప్పుడు శ్రీరామ విలాససభవారు నాటకముల ప్రదర్శింప మొదలుపెట్టచే శీఘ్ర గాలములో వాగ్దానమును చెల్లించెదరని విశ్వసించుచున్నాము. అటులనే ఏలూరు సీతారామాంజనేయ నాటకసంఘము వారు మా పురమండలి ఇండ్లియ నే ద్రామిటికొసంఘమువారును వారివాగ్దానముల చెల్లించి యీప విశ్రాంత్యమునకు తోడ్పడి చరితార్థులయ్యెదరుగాక యని కోరు చున్నాము.

సరస్వతీ విలాససభ

కొన్నిఉదారాశయములతో ఈసభ ప్రారంభింపబడిన సంగతి పత్రికాపాఠకులకు విశదమే. వారియొక్కసూర్తి కళా కాలయాండు లేకపోవుట పట్టణమునకు కళకంఠముగా భావించి మిత్రులసహాయముతో నాటకముల నేర్పాటుచేసి దాన వెయ్యి నూర్లుపదియూర్లు హనుమంతరామయశోలాగ్రహానికి సమర్పించు టకు కృతనిశ్చయమైరి. ఇదిగోప్పనాహసకార్యమునకును సందేహ ములేదు. సానుమంతరావుగారివైగల గాఢాభిమానమే వారినిం దును పురికొల్పినది సరస్వతీవిలాససభ నాటకసంఘముకాకపోవు టవలె ఆంధ్రదేశమందు వాసిగాంచిన నటశేఖరులను సహాయము చేయగోరయ్యుండెరి. అందు ముఖ్యముగ ప్రస్తుతము తెనాలి, గుంటూరు, ఏలూరు, బందరు మొదలగు ప్రధానపట్టణములలో ప్రదర్శింప వచ్చేయు నాటకములలో మిక్కిలి ప్రఖ్యాతిపొంది చిన నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు, నేలనూరుల రామకృష్ణయ్య గారు, చాయ్ పోల సుబ్రహ్మణ్యముగారు, కె. శ్రీనివాసాచారి గారు ప్రధానపాత్రలు ధరించెదరని తెలియుచున్నది. ఇతరప్ర సిద్ధనటులకూడ ఇతర నాటకములలో పాల్గొనెదరని తెలియు చున్నది. ఈనాటకములకు ఆయాపట్టణవాస్తవ్యులు తగిన ప్రోత్సాహమొసగి ధన్యులయ్యెదరుగాక యని కోరుచున్నాము.

అల్లూరినాటకసమాజము

శ్రీఅల్లూరి నాటకసమాజమువారుకూడ ప్రైవేట్ కార్య మునకు తోడ్పడుటకువాగ్దానముచేసియుండెరి. ప్రస్తుతము వారు గోదావరిజిల్లాలో సంచారముచేయుచున్నారు. శ్రీపర్యత రెడ్డి రామచంద్రాకెడ్డిగారి కళాకాశలమును, సంగీతమును సుప్ర సిద్ధములు. వారియొక్క ప్రఖ్యాతిని వినుటయేగాని మాపురవాసు లెప్పుడును వారిని చూచుభాగ్యము పొందలేదు. వారు త్వర లో ఈపురమునకు రానుద్దేశించినటుల విని వారిరాకకై పుర జనులు ఎదురు చూచుచున్నారు.

* * *

బహిరంగ సభ

శ్రీ ప్రజాసంఘ యాజమాన్యముక్రింద టౌను హాలులో శుక్రవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు పురజనుల బహిరంగ సభ శ్రీ శీలం జగన్నాధరావునాయుడుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. అందు యీ క్రిందివిషయములు చర్చింపబడినవి

- 1 అసీవిసెంటుగారి కావల్ వెల్లు ఆఫ్ ఇండియా బిల్లు.
- 2 ఆంధ్ర విద్యాలయము.
- 3 బందరు బెజవాడ మధ్య మెయిలుబండి.
- 4 శ్రీ మాలవ్యాగారివై నైజాం నిరోధపుబాజు.
- 5 జిల్లాసంఘ పునరుద్ధారణ.

ప్రభుత్వమున ఆధ్యక్షులు కార్యక్రమమునందలి అన్ని విషయములందలి ముఖ్యమైన సంగతులను స్పష్టముగా తెలియ జేసిరి.

స్వరాజ్యము వచ్చినగాక మన ఇక్కట్లు తీరవు. అందు నిమిత్తమై ఏదోయొక చట్టము నేర్పాటుచేసి పోరాడుట నుం చుకొ. ఈ చట్ట సమిష్టి కుటుంబ పద్ధతిమీద యేర్పాటు చేయ బడుట చాల బాగుగా ఉన్నది. ఏ చట్టమోనైనను లోపము బుండుట సహజమే. దానిని అదరణలో పెట్టెప్పుడు లోప ములను గ్రహించి సవరించుటకు అవకాశము గలదు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము ప్రత్యేకము నొకటి కావలె ననుట నిర్వివాదాంశమైనది. విద్యాలయవిధానముగూర్చియు, స్థానమునగూర్చియు భేదాభిప్రాయములున్నవి. జన్మస్థలము అందు నేను పట్టణమునకు అధ్యక్షుడనను ఉద్దేశముతో గాక పట్టణముయొక్క ఆరోగ్యము, సౌకర్యములు, సంప్రదాయ ములుమొదలగువాని నన్నిటినిబట్టి విచారించిన విద్యాసంస్థకు యేర్పాటు చేయుటకు బందరు అన్నివిధముల తగ్గియున్నదను టకు సందేహములేదు.

బందరు బెజవాడ మధ్యగల 49 మైళ్ల దూరము పోవు టకు 4, 5 గంటలు పట్టుట చాల ఇబ్బందిగాను, అసౌకర్యము గాను ఉన్నది. కావున మరియొక తర్వాత పోవు రైలు ఉండుట అవసరము.

శ్రీమాలవ్యాగారు మనదేశముయొక్క ఉత్తమ నాయ కులలో ఒకరు. వారు దేశోపద్రవ కరములగు ఉద్యమాలలో పాల్గొనవారు కాదు. అట్టివారిపై నిషేధాజ్ఞను ప్రయోగించి నైజాంరాజ్యములోనికి రాకుండజేయుట చాల తప్పు. వారు వచ్చినంతమాత్రముననే హిందువులలో ఉపద్రవము రాబోదు. కాని నిజాముగారియొక్క పరిపాలన ఇటీవల హైందవాశయ ములకు, అభివృద్ధికి భంగకరముగా ఉన్నదని వినుచున్నాము. రాజప్రతినిధిగారు నైజాం పరిపాలనగూర్చి ముఖ్యముగ హిందు వులకు సంబంధించినంతవఱకు కొన్ని ప్రశ్నలను తయారుచేసి, జవాబుగొఱుట నైజాంగారికి పంపిండుట వినుచున్నాము. వీరి పరిపాలన చాల నిరంకుశముగా ఉన్నది. దీనిని గూర్చి ఆక్షేపించుట వసరము. జిల్లాసంఘము ఆహ్వానోద్యమమునకు ముందు చాల ఉపయోగ కరమైనపని చేయుచున్నది. ఈఉద్యమము వచ్చిన పిమ్మట ఆసంఘము పనిచేయుట మానినది. అందులో పనిచేయు రాజ నీతిజ్ఞులకూడ ఇప్పుడు ప్రజాహితకార్యములలో పాల్గొనుట మానివేసినారు. ఇటీవల ప్రజాసంఘము జనసామాన్యములో ప్రచోదము కలుగజేయుటకు కృషి సల్పుచున్నది.

పిమ్మట యీక్రింది తీర్మానములు అంగీకరింపబడినవి. 1 శ్రీ అసీవిసెంటుమ్యగారిచే తయారు చేయబడిన కామన్ వెల్లు ఆఫ్ ఇండియా బిల్లునకు యీసభవారు సంపూర్ణమైన ఆ మోదమును తెల్పుచున్నారు.

ఉ:—వావిలాల శివావధానులుగారు.

ఆమో:—క. చిదంబరావుగారు.

2 ఆంధ్రరాష్ట్రమున కొక ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయ మును యేర్పాటు చేయుచున్నందులకు విద్యాంగమంత్రిగారిని, పరిమిత కేంద్రస్థానముల నంగీరించు తమ విధానములో ఆం ద్రభాషకు ప్రధానస్థాన మొసగినందులకు ప్రోత్సాహముగారిని, యీసభవారు అభినందించుచున్నారు. విశ్వవిద్యాలయ ప్రధాన స్థానము నిర్ణయించుటలో బందరుయొక్క ప్రాముఖ్యము గమనించ నందులకు ఖండించుచు బందురును కేంద్రస్థానముగా చేయ వలెనని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

ఉ:—దుర్గా చినపట్టాభిరామయ్యగారు.

ఆమో:—పోతరాజు హనుమంతరావుగారు.

3. వ్యాపారసౌకర్యము కొఱుకును రాకపోకలసౌకర్యము బెజవాడనుండి శివయము 5-80 గం॥ బయలుదేరి బందరు 7-80 గం॥కును, బందరులో సాయంత్రము 8 గం॥ బయలుదేరి 10గం॥ లకు బెజవాడచేరు 2 గంటలకాలములో పోవు మెయిలుబండి యొకటి యేర్పాటుచేయవలెనని రైల్వేవారిని, జిల్లాబోర్డు వారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉ:—కొల్లిపర వెంకటరమణశర్మ నాయుడుగారు.

ఆమో:—పా. ఆంజనేయులుగారు.

4. హిందూదేశ ప్రధాన నాయకులలో నొకరుగు శ్రీ పండిత మాలవ్యాగారిని తమరాష్ట్రములోనికి రాకుండ నిషే ధించినందులకు భారతీయులు ఆక్షేపించుచు దానిని రద్దుజేయ వలెననియు, గవ్వాలసంస్థానమును కోల్పో ఆఫ్ వార్డుయండి తొల గించి గవ్వాలసంస్థాన రాజ్ గారికి యిచ్చివేయవలసినదిగాను యీసభవారు నైజాంగారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉ:—దిరవహి హనుమంతరావుగారు.

ఆ:—చెరుకువాడ వేంకట నరసింహారావుగారు.

5. జిల్లాసంఘమును పునరుద్ధారణజేయుటకుగాను శ్రీ శీలం జగన్నాధరావునాయుడు, దినపహి హనుమంతరావు, చెరుకువాడ వెంకటనరసింహారావు, వి.వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యం గార్లును ఒకసంఘముగా యేర్పాటుచేయవలెనని.

ఉ:—దినపహి హనుమంతరావు గారు.

ఆ:—పెరుమర్తి లక్ష్మీవతిశాస్త్రిగారు

పిమ్మట ఆధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసినది.

ప్రధానమంత్రి—గుడివాడ

(ఒకవిలేఖరి)

ఈ నెల 8 వ తేదీ యందయు 10 గం. గౌరవనీయు లగు ప్రధానమంత్రి శ్రీ పానగల్లు రాజాగారును, కృష్ణాజిల్లా బోర్డు ప్రసిడెంటుగారయిన మిర్జాపురపు జిజ్ఞాసూగారు మొదలగువారితోగూడ బెజవాడనుండి మొలూరులో గుడివాడ కు వచ్చిరి. మొదట సేవాశ్రమ భవనము చూచి తిరిగి 1 1/2 గం. వచ్చెదనని చెప్పి ముసాఫర్ బంగళాలో మహారాజశ్రీ లింగం నాగభూషణంగారును; పర్యవసేని మల్లికార్జునరావుగారుమొక లగు ప్రముఖులు యేర్పాటుచేసిన విందుకు వల్లి ఆకర్షణనుండి ఉత్పేనగాలివల్ల కలిగిన వస్త్రమును జూచుటకై నూజిబిడుగోడు వెంబడి పుట్టించుటవరకు 6 మైళ్లు వెలి తిరిగినచ్చి భోజనానంత రము యూనియను బోర్డువారు అర్పించిన వినతిపత్రము శంకు కొని ఈ వినతిపత్రము వేళాకావో ప్రకటించబడినది. అందు కీవిధముగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

ఇప్పుడు చిత్రూరులో సలు జడ్జిగా నున్న శ్రీ పిల్లారి వెట్టి నారాయణరావు నాయుడుగారు ఇక్కడ స్వాయాధి కారిగా నున్నప్పుడు 1907 సం॥ లో ప్రత్యక్షమున ఈ గ్రామమునకు వచ్చి యిక్కడ ప్రముఖులగు శ్రీరామచంద్రరావు పంతులుగారును, అడుసుపల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు పర్యత సేని మల్లికార్జునరావు గారి తో పరిచయము చేసి కొంటిసి. అప్పుడుఅంగలూరుబాలికాపాఠశాలసంవత్సరోత్సవము నకు అధ్యక్షత వహించి, అక్కడ జరుగుచున్న పుస్తక భాండాగారము మొదలగు సంస్థలయొక్క అభివృద్ధి గాంచిరిని. మంత్రిత్వము వహించిన వెనక మరియొక పర్యాయము వృద్ధి నొందుచున్న పట్టణము జూచిరిని. ఇప్పుడు మీ రిచ్చిన స్వాగ తమునకు కృతజ్ఞుడను. మీగ్రామ మభివృద్ధి జేచు లెంతయు సంతోషావహము. మీగ్రామమునకు స్వచ్ఛమగు పానీయోద కము లేని మహాలోపమును గుర్తించిరి. అందువలనమై శ్రీరామచంద్ర రావుగారితో కొంత సంభాషించియు జ్ఞాపక మున్నది. కాని యేమిజరిగినది, యెంతవర కది ఆలోచనలోనికి వచ్చినది తిరిగి చెప్పి పురి వెల్లివెంటనే అందుకు సంబంధించిన కాగితములను పరిశీలించి, చేయదగిన సహాయములయొ సంతోష పూర్వకముగ చేసెదను. ఇక్కడ స్థానిక సంఘమునుగూడ గట్టి ప్రయత్నిము చేయవలెను. యూనియనుబోర్డు అభీనునుండి సేవాశ్రమమునకు వచ్చిరి. అక్కడ సహనేతమయిన అది మాండ్రుల పక్షమున మహారాజశ్రీ, ముండ్ల వెంకయ్యగారు ఒసగిన విజ్ఞాపనను అందుకొనెను. (ఇది యిదివరకే ప్రకటింప బడినది.) వీరు ఇచ్చిన ప్రేమపూర్వక మర స్వాగతమునకు అత్యంతకృతజ్ఞుడను. ఇక్కడ ఆదిమాండ్రుల కుచియు, శుభ తయు, జూడ అత్యంత నందమయినది. ఇంతకుభ్రమగా నుండు వారిని మరెచ్చులను జూచియుండలేదు. ఇదియంతయు శ్రీరామ చంద్రరావుగారి యిన్నిసంవత్సరములనుండి అత్యంత త్యాగ ముతో తమ సరస్వత్యము మీకై ధారపోసి చేసినకృషియొక్క ఫలితమని నానిశ్చితాభిప్రాయము మీస్వాగతప్రత్యుత్తరములో ఉదా హరించిన విషయములకు కొంత యుత్తర మిచ్చెదను.

1. ఆది మాండ్రుల పక్షమున స్థానికాది సంస్థలలో క్రైస్తవులను ప్రతినిధులుగా నియమించుట ఆక్రమమని చెప్పి యున్నారు. అట్లెక్కడను జరుగుట మాకు గుర్తులేదు. (గుడి వాడ తాలూకా బోర్డు లో నే అట్లు జరిగి స దని మంత్రి గారికి నొకరు ఉదాహరణముగా చెల్లిరి). సాధారణముగా అట్లు జరుగుట లేదు. నిశ్చయించుట స్వాయమేయగును. కాని ఇట్టిది యెవ్వరును, అం గీకరింపరనుట నిశ్చయము. మరియొ విద్యావిషయమున బ్రా హ్మణులకంటెకూడ క్రైస్తవులు ఎక్కువఅభివృద్ధిగ నుండుటను ఒట్టి వారిని వెనకబడిన తెగలలో చేర్చుకూడదనియు, క్రైస్తవ మతాచార్యులు మొదలగు ప్రముఖుల అభిప్రాయము. కనుక ఈ అన్యాయము వెంటనే మాన్పి యికముందు అట్టిది జరుగకుండు నట్లు గట్టియేర్పాటు చేయుటకై తమిళులను మరి మర వేడు చున్నాము. ఇట్లుంటు అన్యమతేష్ఠులయందు అనూయత ఎంత మాత్రముకాదు. ఈ పర్యాయము శాసనసభలో ఆదిమాండ్రుల పక్షముననూడ ప్రాతినిధ్యము సమకూరునట్లు జయప్రదముగ ప్రయత్నించినందులకు తమకు మా కృతజ్ఞతాభివందనములు.

విన్నూజులకు ప్రాతినిధ్యము, నియమకమిట్టి లభిం చుటచేత తిరుచుగా ప్రవానిశ్వాసపాత్రులు గాకపోయినను తాత్కాలికము అధికారముచున మూడేటు, స్వరాజ్యపు, ఇండి పెండెంటు, జడ్జిగు మొదలగు రాజకీయకృతులకు అనుగుణ్యమగు వారు మాత్రమే ప్రతినిధులుగ నుండుట తలపించుచున్నది.

గుడివాడ పురపాలక సంఘసభ్యులు

అశ్వత్థాంజినము

చక్కనిదబ్బితో సహా నీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియి ట నుండదగినది.

బలహీనము, వరముల బలహీనము

రక్త శోభ

1228

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

విరళము ఉపయోగించుము.

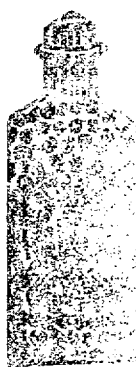
ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణపడియు, 30,000 వైద్యులుబహుకొనియున్న నాను. దస్యియు, పాఠ్

కను చూడగలము, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కము.

had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

లోకామయహారకస్తూరిమాత్రలు

విజ్ఞాపన

మహాధాగా, 25 సం॥ లనుండి నేను లోకనేవ చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చు మీ (వరి సం॥ రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నారు. ఇండియావారుమాత్రము గాక బర్మా, సిలీస్, మలయాష్ట్ర, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడు నన్ను మనచుంటేరు. నాశేరు (లోకామయహారకస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, భాలింకలు, పడుచు వారు, ముసలివారు, వారు పిదపనేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తకీలములు, సకలజ్వరములు, మాందము, కీకవాతము, ప్రకృలక్షుడు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన శ్లేములు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్ధ (క్వాసకోసము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇన్ ఫ్లూఎంజా, ప్లేగుజ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు ఆపానపరికరమునన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను, నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి కంపెనీ యోగ్యతాపత్రము వేసకుంటే గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహముచేసిన వారు మరెవ్వరూ నన్ను మరువరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. బాప్టుఖర్చు వేరు 6 బుడ్లు పల పాప్టుఖర్చుతో రు 1-8-0. 12 బుడ్లు 2-12-0. 25 బుడ్లు రు 5-2-0. కావలసినవారు ఈ దినప వినిసమునకు వ్రాయుదు.

ఆయుర్వేద వైద్యపాఠ్యపు వెంకటాచల వండితులు, శ్రీ సీతారామున వైద్యశాల, మునూరు

సమస్తమగు క్రొత్తమారిది నగలుదొరకు స్థానము

ది ఆంధ్రజ్యోతిరీ మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్ క్వార్టర్సు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చై నాబజారురోడ్డు, మదరాసు

మావ్వు అనేకరకములు క్రొత్తమారిది గాజులు, మెడగొలుసులు. కానుకలు అడ్డగవైకాలు మొదలగు బంగారు నగలున్ను, నవరత్నములు వేసిన అనేక గాజురీల అడ్డగలు, జవలెక్సెస్, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనవరములు, పతకములు, మొదలగునవి వెండి రైలుకూజాలు, టంబుల్లు, కేలాగిన్నెలు, కాపి నెట్టు మొదలగు పాత్రసామానులున్ను అనేక రకములు కాఫుగొలుసులు, మొదలగు అన్నివస్తువులు యెప్పుడుసిద్ధముగా యుండును. కాను బంగారమునకు స్వచ్ఛ చాడివేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును. నచ్చునవి వాపను తీసుకొనబడును.

ప్రావేటర్లు:—కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, 1597

శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,

వేపచెట్టుయొక్క

మంచిగుణములు కలిగిన

టాయిలెట్ అండు ఔషధ

సంబంధమైన వస్తువులు

మార్గోపబ్బు:—కార్పాలిక్ ఇతరఔషధసంబంధమైన సబ్బులన్నిటికంటెను ప్రేమమైనది. చర్మమును తినివేయదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాపనచేయుచున్నది. 3 బిళ్ళలుగలపెట్టె 1 కి ధర రు 0-12-0. మార్గోప్రెయిసు దంతచూర్ణము:—లేత పుల్లలతో దంతభావనముచేయుట అందరికిని తెలిసినవిషయమే. ప్రభుతో మార్గో ప్రెయిసు దంతచూర్ణమును చేర్చి దంతభావనము చేసికొనుట చాలమంచిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణములన్నియు నిందులోగలవు. బుడ్డి 1 0-6-0; చిన్నపాట్లము 1 కి 0-2-0 మార్గో సాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు దేహము నకు తగినపిండిపెట్టా 1 కి రు 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0-8-0 హిందూదేశపుప్రసిద్ధము, ధనముచే తయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu Chetty Street, MADRAS & Mr V. V. KRISHNA IYER Palgha

చేతిమగ్గములకు కావలసిన

సామానులు

చేతిమగ్గములకు కావలసిన వార్నిసువడి (Cotton Healds) తీగవడి (Wire Healds) పన్నె (Steel Reeds) నాడి చక్రములతోగాని లేకండ గాని (Steel Rollet Shuttles) ఊచల్లు (Bobbins) వడిలాగులకు సూదులు (Reed Hooks) ఉడతలు (Pickers) మొదలగునవిన్నియు చిల్లరను, టోకు గను, మిక్కిలి నరసమగుధరకు మావద్ద దొరకును. వివరములకు క్రింది విలాసమునకు ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును,

The Indo-British Trading Bureau,
15/19, Ghoga Street, Fort, BOMBAY

ఉత్సాహముకంటె మించినది లేదు

మీ జీవితకాలమునందు గలుగు కష్టముల నన్నిటిని కొంతమైనను భయములేక జయించుటకు మీకు సదా కావలసిన ఆయుధము ఉత్సాహమే.

219

అయితే

వనోదౌర్భాగ్యమున్నప్పుడు దీనిని సంపాదించుటెట్లు

ఆతంక నిగ్రహ మాత్రలను

వాడుక. మొదలు సంబంధమైన వ్యాధులు, అశిర్గము. ములబద్ధము మొదలగువాటిని పార్శ్వద్రోలి అడ్డుతమైన గుణమును గలిగించును. 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0 ఇతర వివరములకు ఈదిగువ వినిసమునకు వ్రాయవలెను.

ఆతంక నిగ్రహ ఔషధాలయము,

26. బ్రాడ్వే, మదరాసు